

Diagramy klas, diagramy sekwencji

Zofia Kruczkiewicz

Składnia elementów na diagramach UML

1. W prezentacji składni diagramów sekwencji (str.8-18) o charakterze tutorialowym sposób definiowania składowych klas (atrybuty, operacje, parametry operacji) jest jednym z przyjętych sposobów interpretowania specyfikacji języka UML w tutorialach – często odbiegająca od syntaktyki znanych języków obiektowych (Java, C++) i zazwyczaj uproszczona.
2. W prezentacji przykładów diagramów klas UML na str. 21, 34, 44, 58, 70 oraz diagramów sekwencji UML na str. 22-79 sposób definiowania składowych klas jest jednym z kolejnych przyjętych sposobów interpretowania specyfikacji języka UML w narzędziach UML. Składnia tych diagramów różni się od prezentowanych w tutorialach (p.1) i jest zbliżona do składni języka Java. **Diagramy klas i sekwencji uzyskano generując diagramy z kodu Javy.**

Wniosek: W wielu narzędziach UML sposób definiowania elementów diagramów oparty na tej samej specyfikacji UML różni się. W prezentowanych materiałach przedstawiono te różnice, stosując dwa różne sposoby definiowania oparte na:

- 1) tutorialach (p.1): <https://sparxsystems.com/resources/tutorials/uml2/index.html>
- 2) narzędziu z serii Visual Paradigm VP CE (np instrukcja do lab1: http://zofia.kruckiewicz.staff.iar.pwr.wroc.pl/wyklady/IO_UML/Instrukcja_1_2.pdf

W mat. 2) diagramy klas i sekwencji zostały wygenerowane z kodu Javy (inżynieria odwrotna), w celu zwrócenia uwagi, że te różnice są naturalnym zjawiskiem, ale zawsze wspierającym programistów.

Diagramy klas, diagramy sekwencji

1. Diagramy sekwencji UML

<https://sparxsystems.com/resources/tutorials/uml2/sequence-diagram.html>

2. Przykłady diagramów sekwencji i klas – kontynuacja przykładu 2 z wykładu 2 i wykładu 3

3. Modelowanie zachowania obiektów za pomocą diagramów sekwencji i aktywności - porównanie

Diagramy klas, diagramy sekwencji

1. Diagramy sekwencji UML

<https://sparxsystems.com/resources/tutorials/uml2/sequence-diagram.html>

Diagramy UML 2 – część czwarta

Na podstawie

UML 2.0 Tutorial

<https://sparxsystems.com/resources/tutorials/uml2/sequence-diagram.html>

Dwa rodzaje diagramów UML 2

Diagramy UML modelowania strukturalnego

- Diagramy pakietów
- *Diagramy klas*
- Diagramy obiektów
- Diagramy mieszane
- Diagramy komponentów
- Diagramy wdrożenia

Diagramy UML modelowania zachowania

- *Diagramy przypadków użycia*
- *Diagramy aktywności*
- Diagramy stanów
- Diagramy komunikacji
- *Diagramy sekwencji*
- Diagramy czasu
- Diagramy interakcji

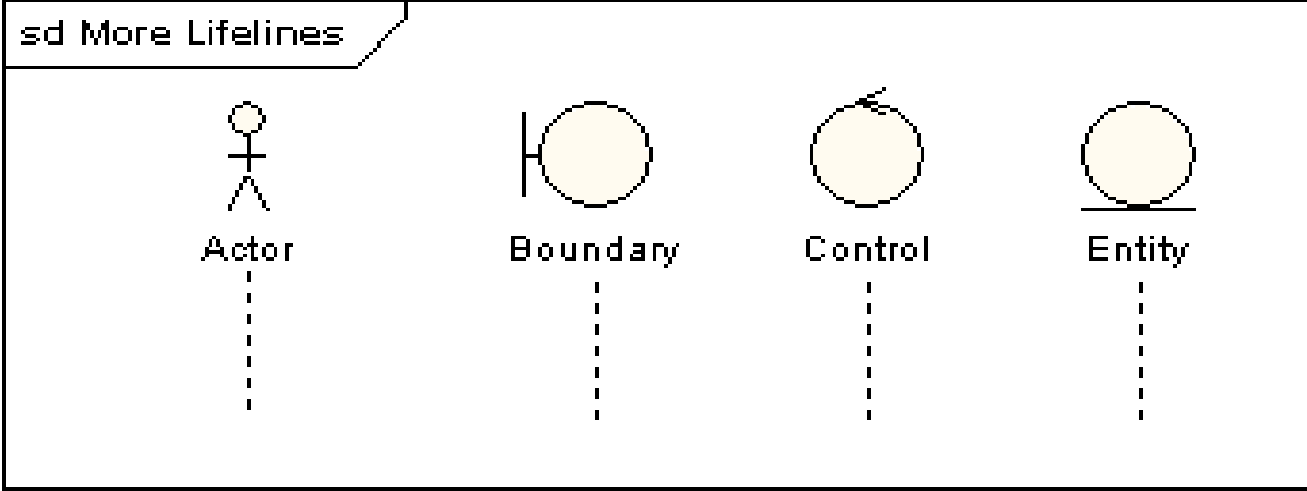
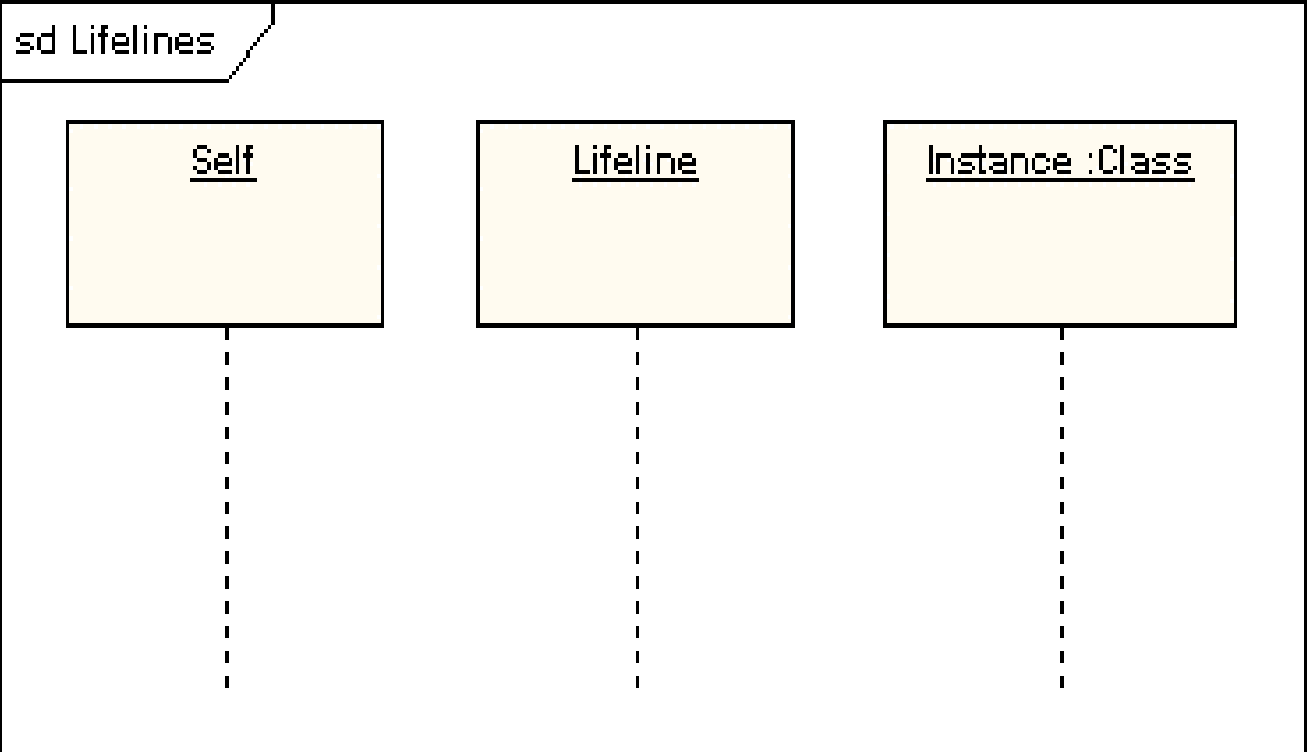
Diagramy sekwencji (Sequence Diagrams)

- wyrażają **interakcje w czasie** (wiadomości wymieniane między obiektami jako poziome strzałki wychodzące od linii życia jednego obiektu i wchodzące do linii życia drugiego obiektu)
- wyrażają dobrze **komunikację** między obiektami i zarządzanie przesyłaniem wiadomości
- **nie są używane do wyrażania złożonej logiki proceduralnej**
- **są używane do modelowania scenariusza przypadku użycia**

Linie życia (Lifelines)

Linie życia reprezentują indywidualne uczestniczenie obiektu w diagramie. Posiadają one często prostokąty zawierające nazwę i typ obiektu.

Czasem diagram sekwencji zawiera **linię życia aktora**. Oznacza to, że właścicielem diagramu sekwencji jest **przypadek użycia**. Elementy oznaczające **obiekty typu „boundary”, „control”, „Entity”** mają również swoje linie życia.

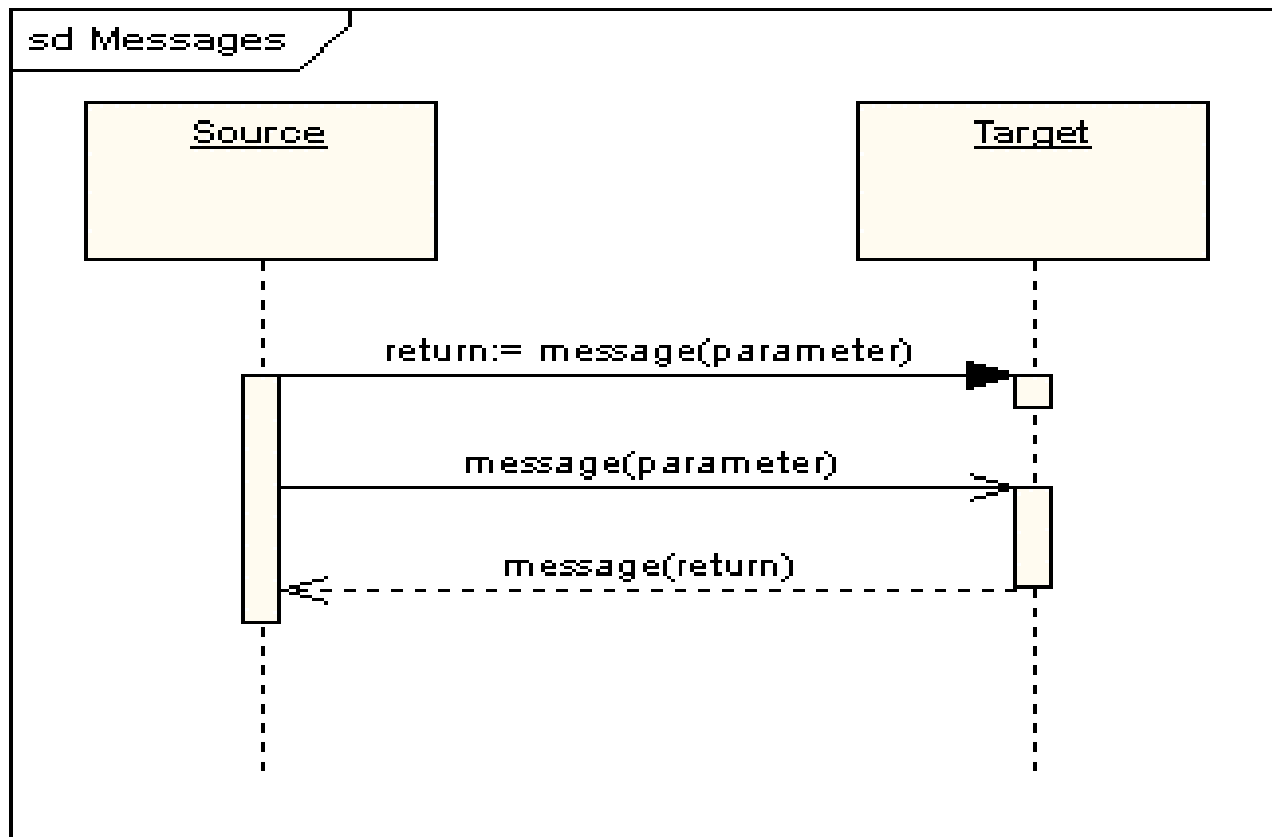

Wiadomości (Messages)

- są wyświetlane jako strzałki.
- mogą być *kompletne, zgubione i znalezione*;
- mogą być *synchroniczne i asynchroniczne*
- Mogą być typu wywołanie operacji (*call*) lub sygnał (*signal*)
- dla wywołań operacji (*call*) wyjście strzałki z linii życia oznacza, że obiekt ten wywołuje metodę obiektu, do którego strzałka dochodzi

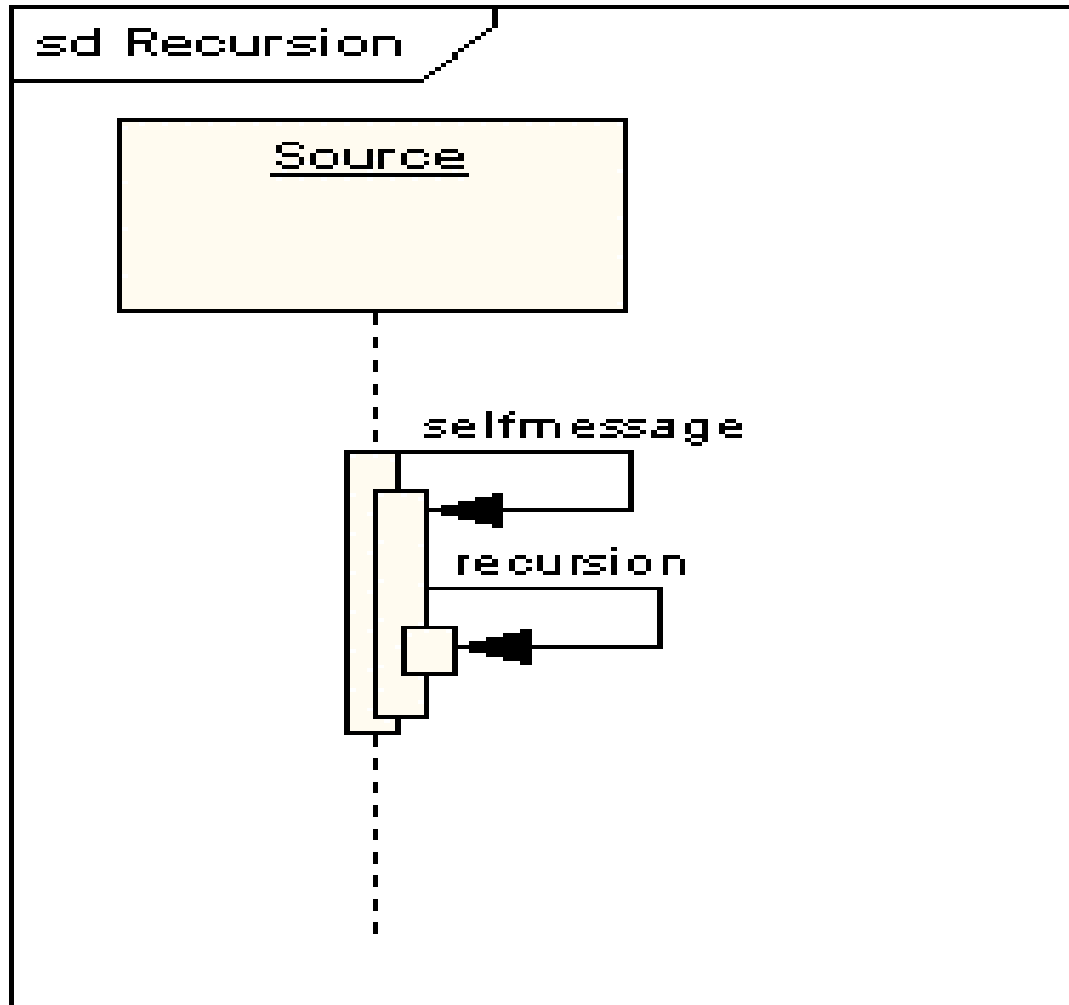
Wykonywanie interakcji (Execution Occurrence)

1. pierwsza wiadomość jest synchroniczna, kompletna i posiada return (**wywołanie metody obiektu Target przez obiekt przez Source**),
2. druga wiadomość jest asynchroniczna (**wywołanie metody obiektu Target przez obiekt przez Source**),
3. trzecia wiadomość jest asynchroniczną wiadomością typu return (**przerywana linia – return metody asynchronicznej obiektu Target**).

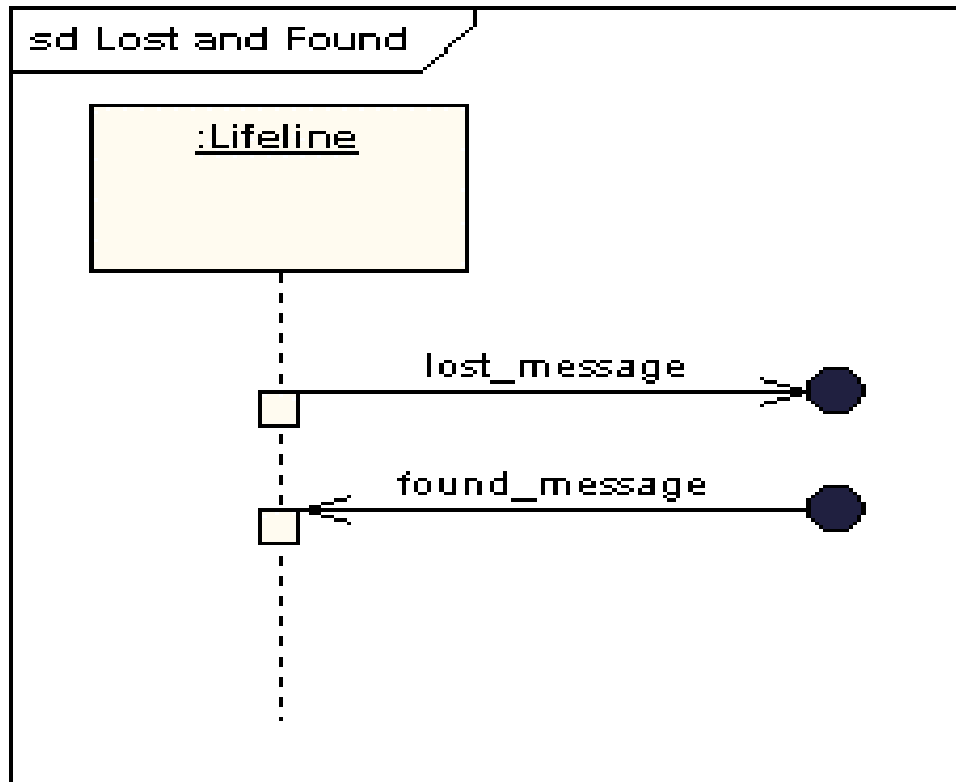
Własne wiadomości (Self Message)

Własne wiadomości reprezentują rekursywne wywoływanie operacji albo jedna operacja wywołuje inną operację należącą do tego samego obiektu.

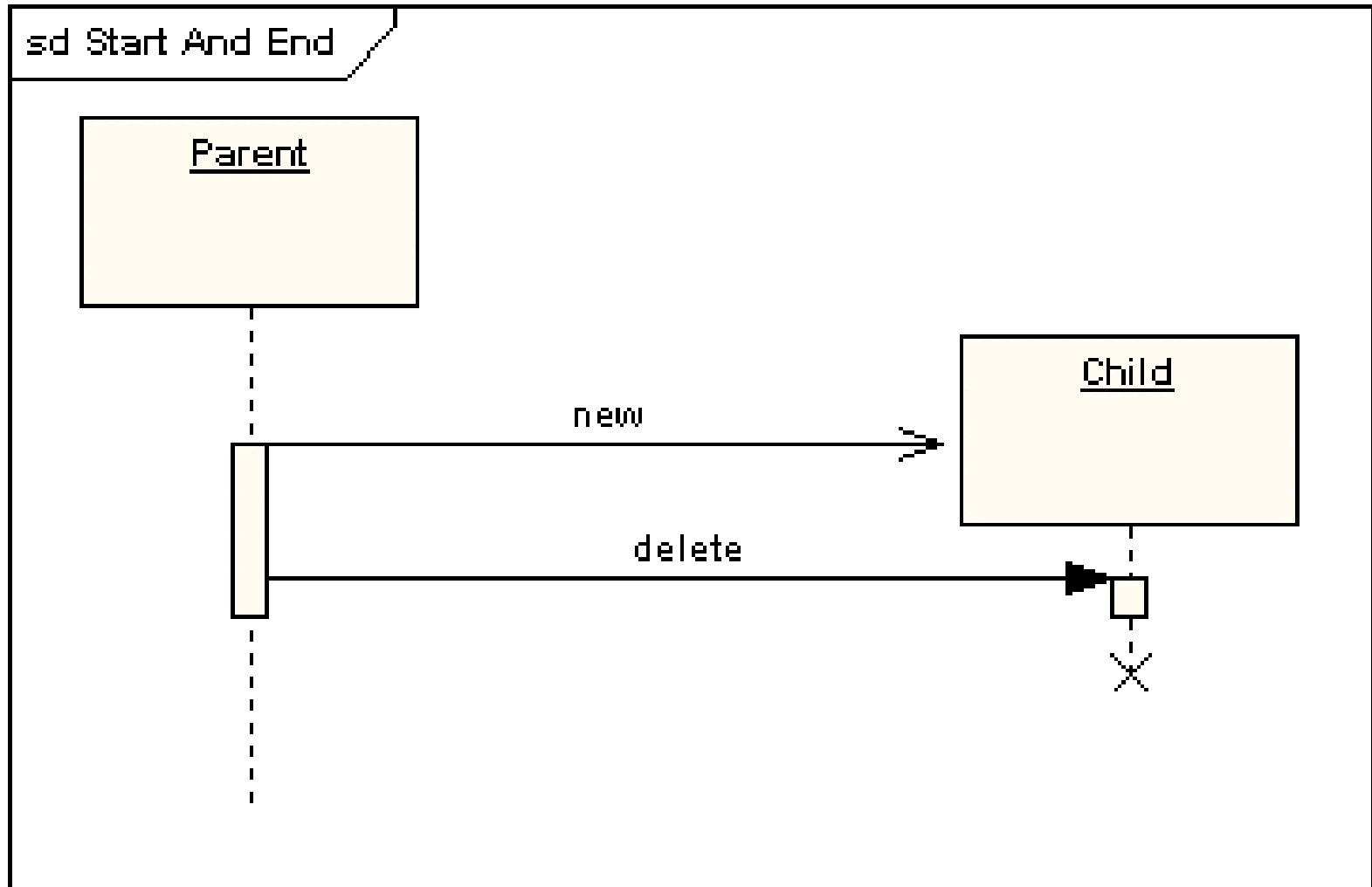
Zgubione i znalezione wiadomości (Lost and Found Messages)

- **Zgubione wiadomości** są wysłane i nie docierają do obiektu docelowego lub nie są pokazane na bieżącym diagramie.
- **Znalezione wiadomości** docierają od nieznanego nadawcy albo od nadawcy, który nie jest pokazany na bieżącym diagramie.

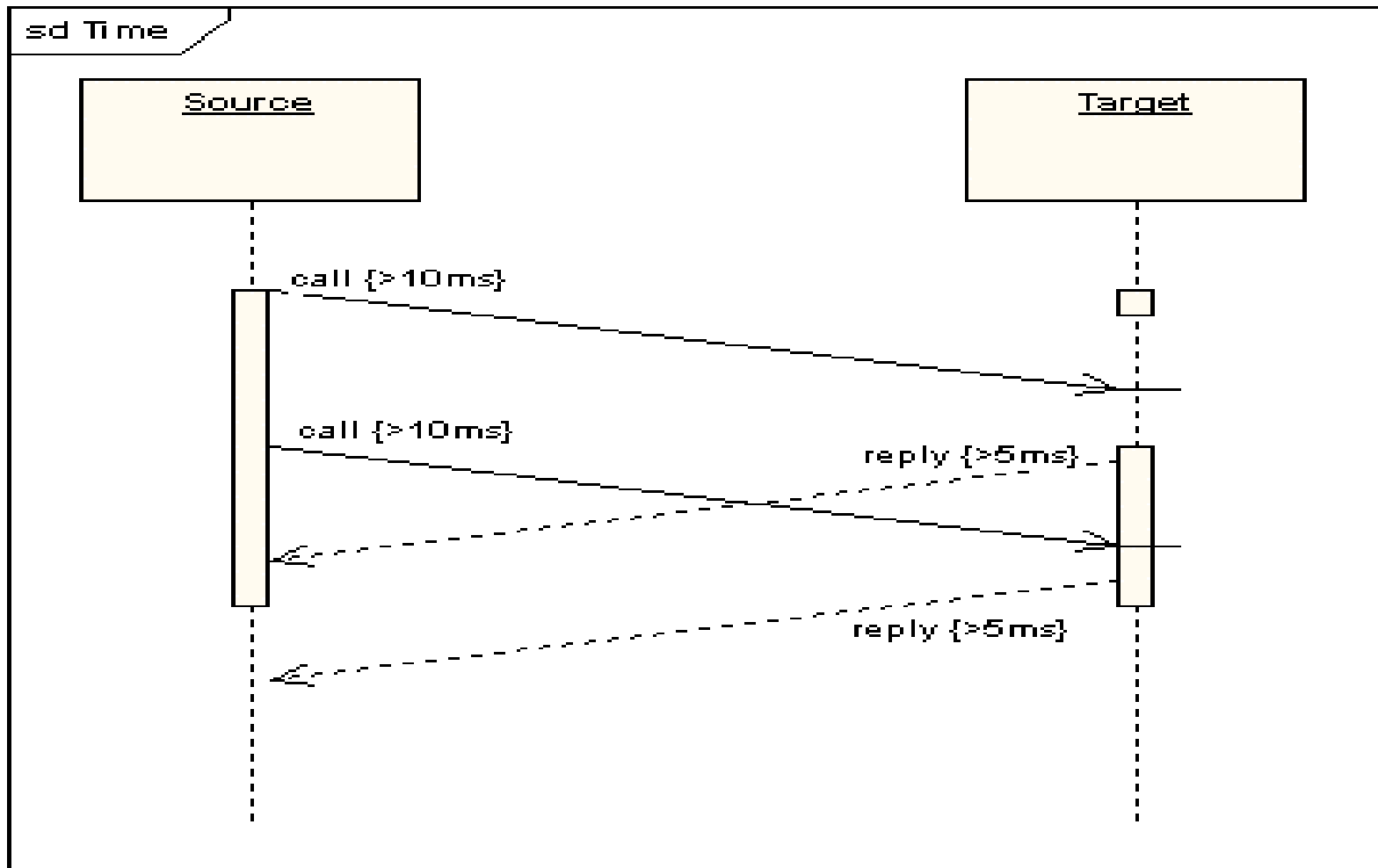
Start linii życia i jej koniec (Lifetime Start and End)

Oznacza to tworzenie (typu **Create Message**) i usuwanie obiektu (symbol **X**)

Ograniczenia czasowe (Duration and Time Constraints)

Domyślnie, wiadomość jest poziomą linią. W przypadku, gdy należy ukazać opóźnienia czasu wynikające z czasu podjętych akcji przez obiekt po otrzymaniu wiadomości, wprowadza się **ukośne linie wiadomości**.

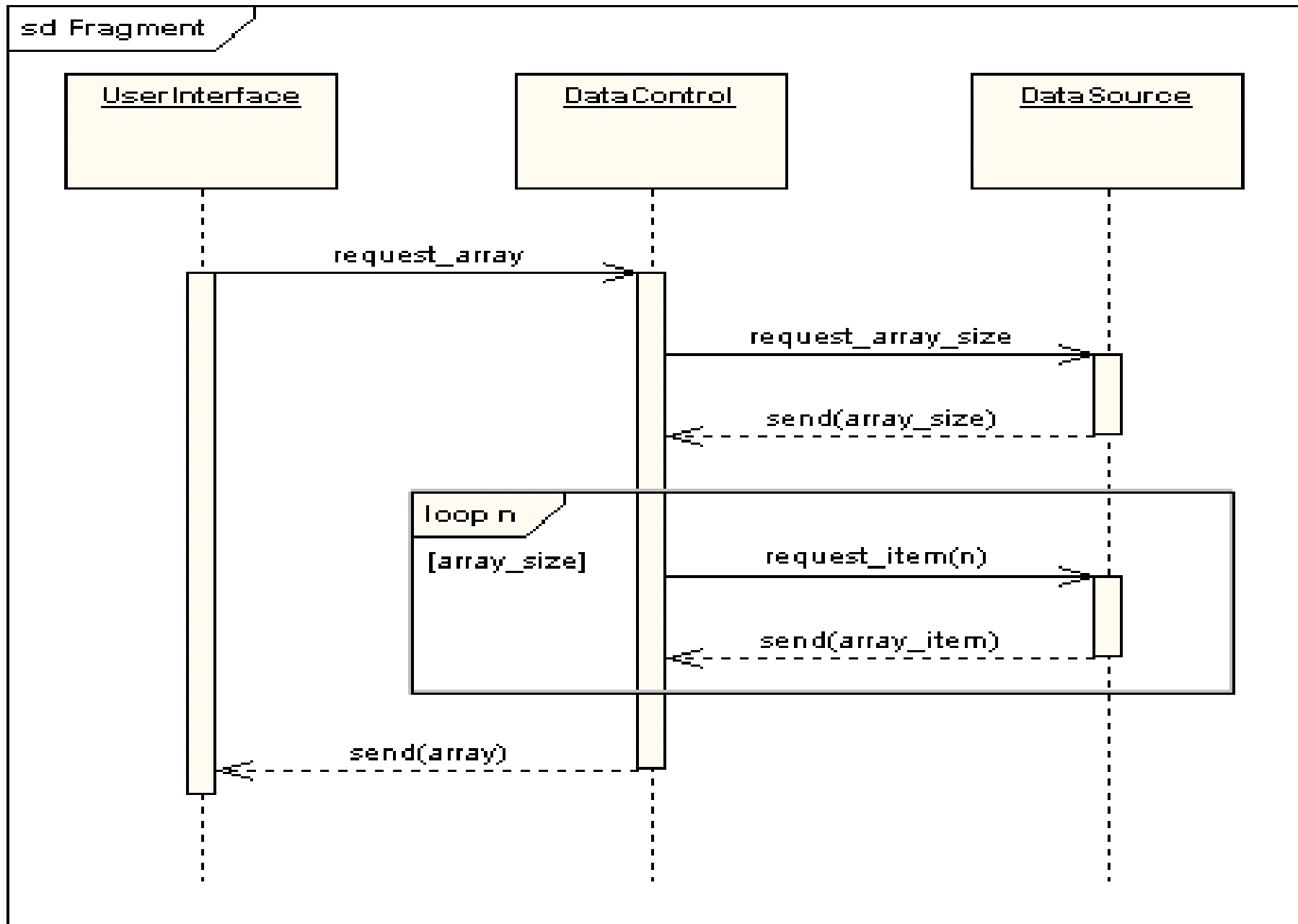

Złożone modelowanie sekwencji wiadomości

Fragmenty ujęte w ramki umożliwiają:

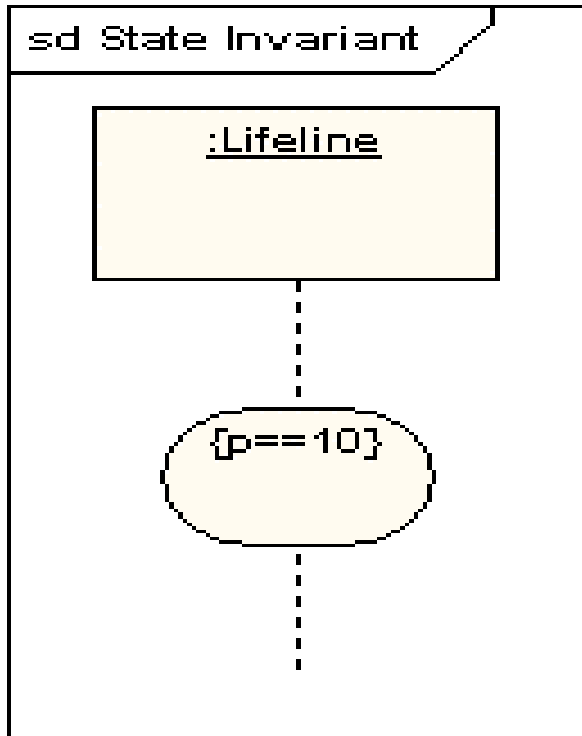
1. **fragmenty alternatywne** (oznaczone “**opt**”) modelują konstrukcje **if...then...else**
2. **fragmenty opcjonalne** (oznaczone “**alt**”) modelują konstrukcje **switch**.
3. **fragment Break** modeluje alternatywną sekwencję zdarzeń dla pozostałej części diagramu.
4. **fragment równoległy** (oznaczony “**par**”) modeluje proces równoległy.
5. **słaba sekwencja** (oznaczona “**seq**”) zamyka pewną liczbę sekwencji, w której wszystkie wiadomości muszą być wykonane przed rozpoczęciem innych wiadomości z innych fragmentów, z wyjątkiem tych wiadomości, **które nie dzielą linii życia oznaczonego fragmentu**.
6. **dokładna sekwencja** (oznaczona jako “**strict**”) zamyka wiadomości, które muszą być wykonane w określonej kolejności
7. **fragment negatywny** (oznaczony “**neg**”) zamyka pewną liczbę niewłaściwych wiadomości
8. **fragment krytyczny** (oznaczony jako „**critical**”) zamyka sekcję krytyczną.
9. **fragment ignorowany** (oznaczony jako “**ignored**”) deklaruje wiadomość/ci nieistotne
10. **fragment rozważany**- tylko ważne są wiadomości w tym fragmencie
11. **fragment asercji** (oznaczony “**assert**”) eliminuje wszystkie sekwencje wiadomości, które są objęte danym operatorem, jeśli jego wynik jest fałszywy
12. **pętla** (oznaczony “**loop**”) oznacza powtarzanie interakcji we fragmencie.

Pętla Wykonanie w pętli fragmentu diagramu sekwencji

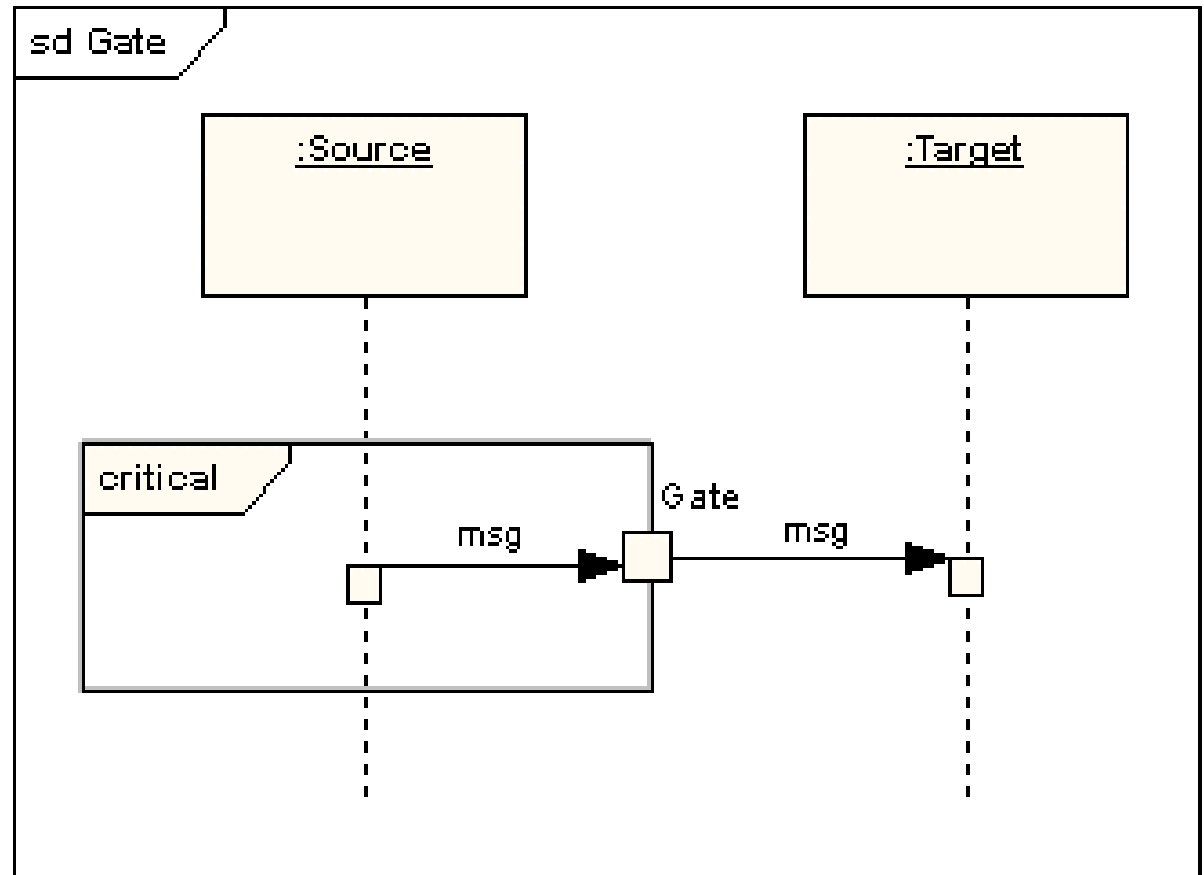
Stan niezmienny lub ciągły (State Invariant /Continuations)

- **Stan niezmienny** jest oznaczany symbolem prostokąta z zaokrąglonymi wierzchołkami.
- **Stany ciągłe** są oznaczone takim samym symbolem, obejmującym kilka linii życia

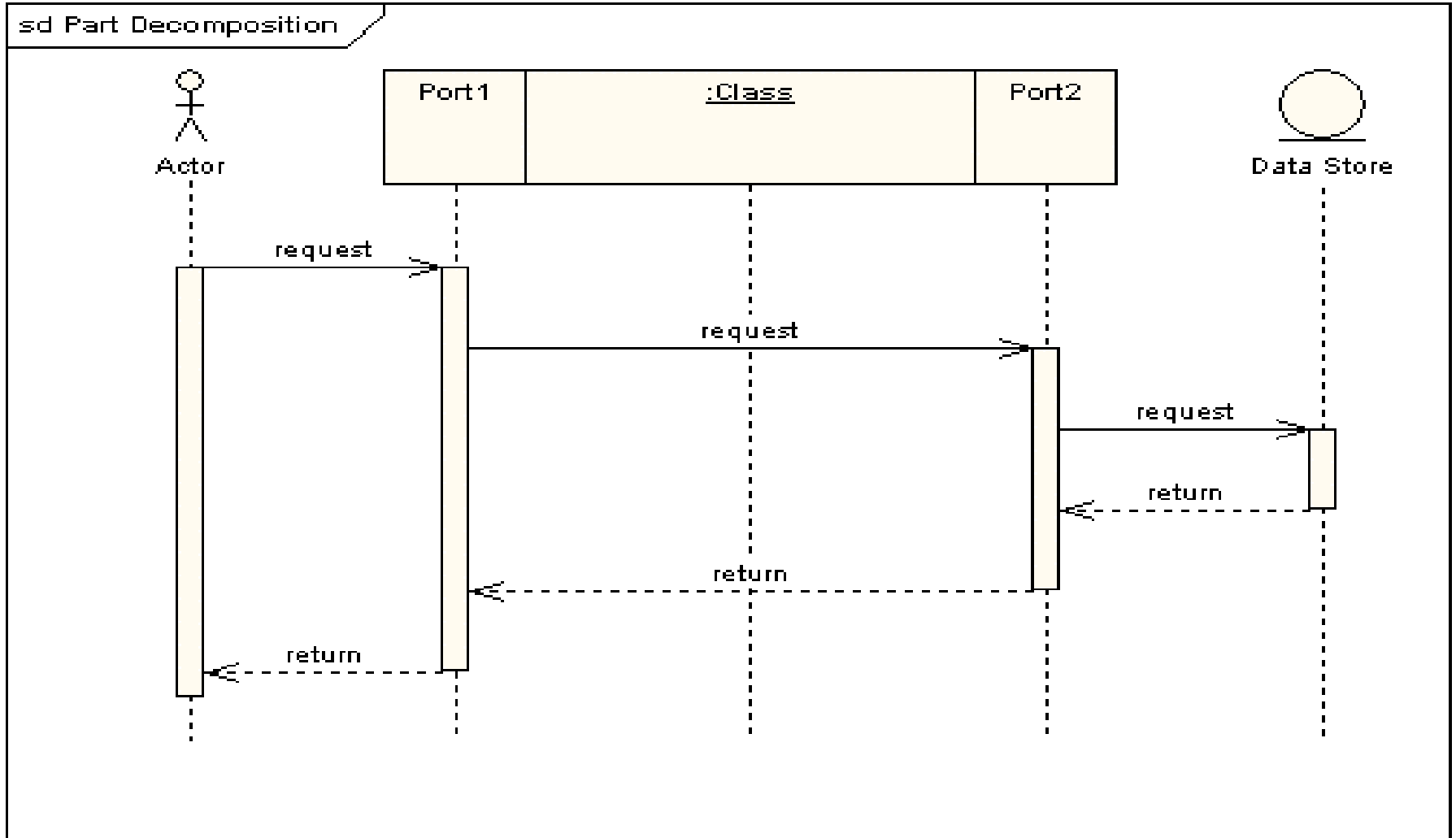
Brama (Gate)

Oznacza przekazywanie wiadomości na zewnątrz między fragmentem i pozostałą częścią diagramu (linie życia, inne fragmenty)

Dekompozycja (Part Decomposition)

Obiekt ma więcej niż jedną linię życia (np. typu **Class**). Pozwala to pokazać **zagnieżdżone protokoły** przekazywanych wiadomości np. wewnątrz obiektu i na zewnątrz (w przykładzie typu **Class**)

Diagramy klas, diagramy sekwencji

1. Diagramy sekwencji UML

<https://sparxsystems.com/resources/tutorials/uml2/sequence-diagram.html>

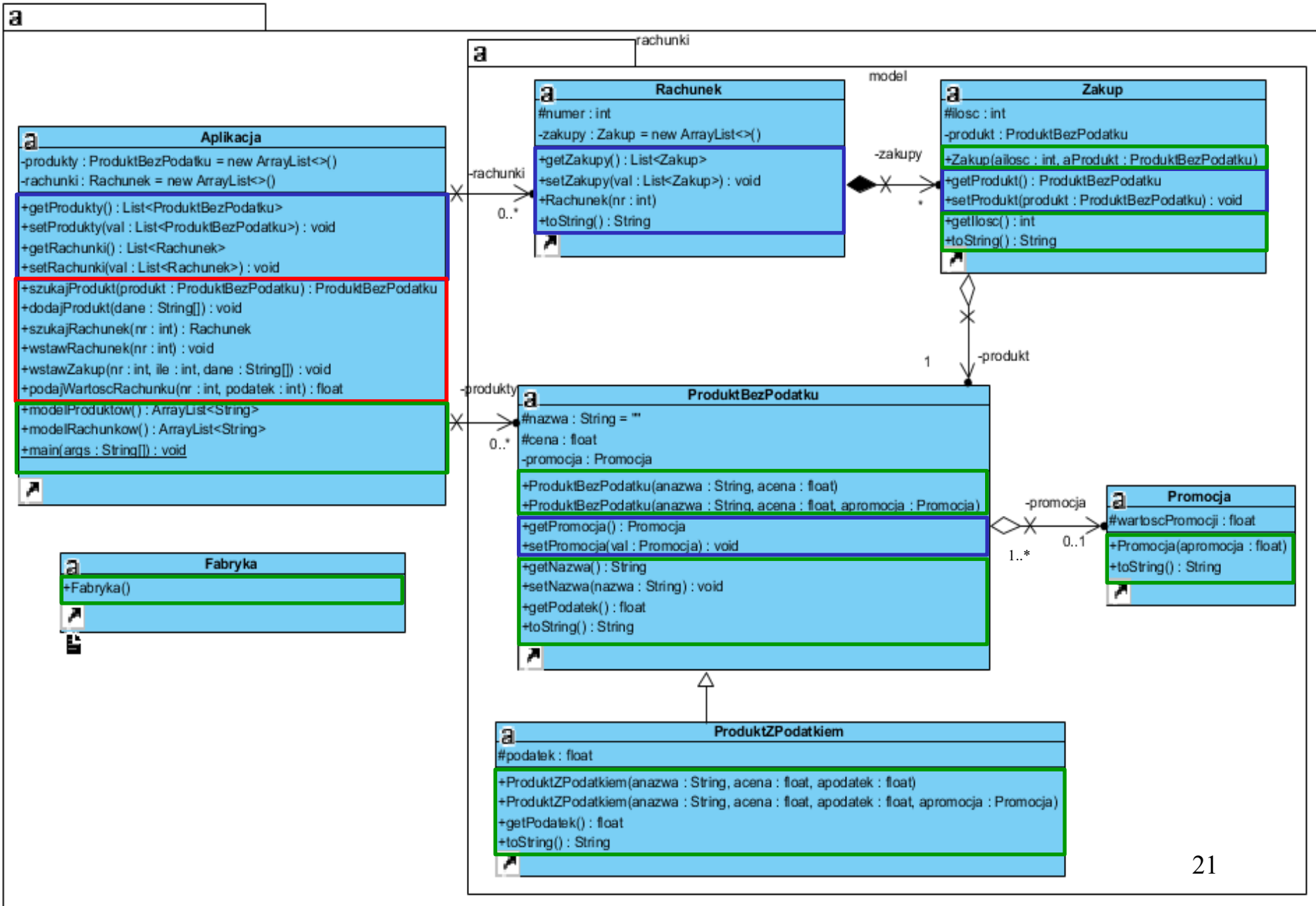
2. Przykłady diagramów sekwencji i klas – kontynuacja przykładu 2 z wykładów: 2 i 3

Iteracja 1

Projekt przypadku użycia

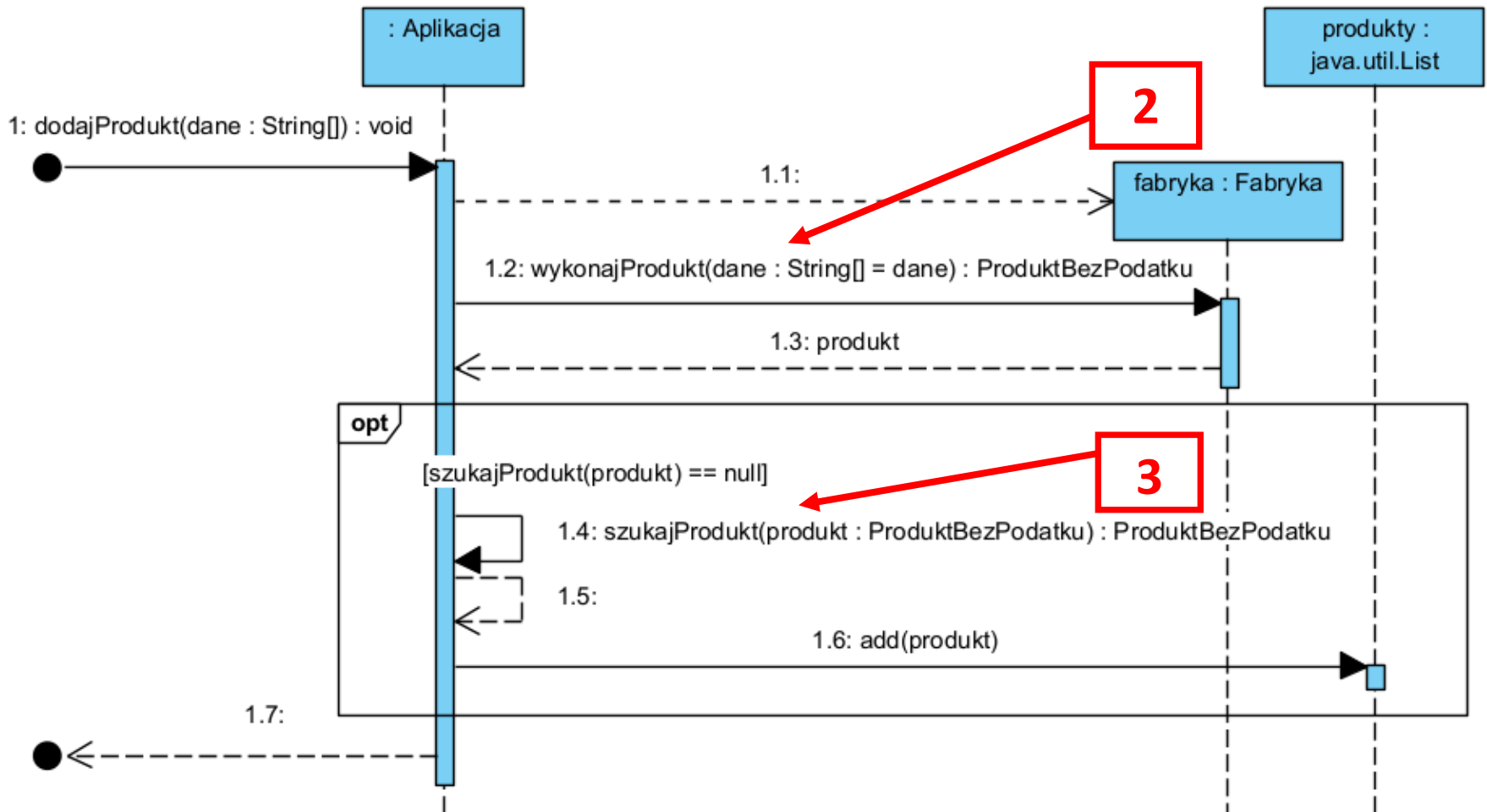
„**Wstawianie nowego produktu**”

za pomocą diagramu sekwencji i diagramu klas. Diagram klas jest uzupełniany metodami zidentyfikowanymi podczas projektowania scenariusza przypadku użycia za pomocą diagramu sekwencji.

PU Wstawianie nowego produktu

(1) void dodajProdukt(String [] dane)

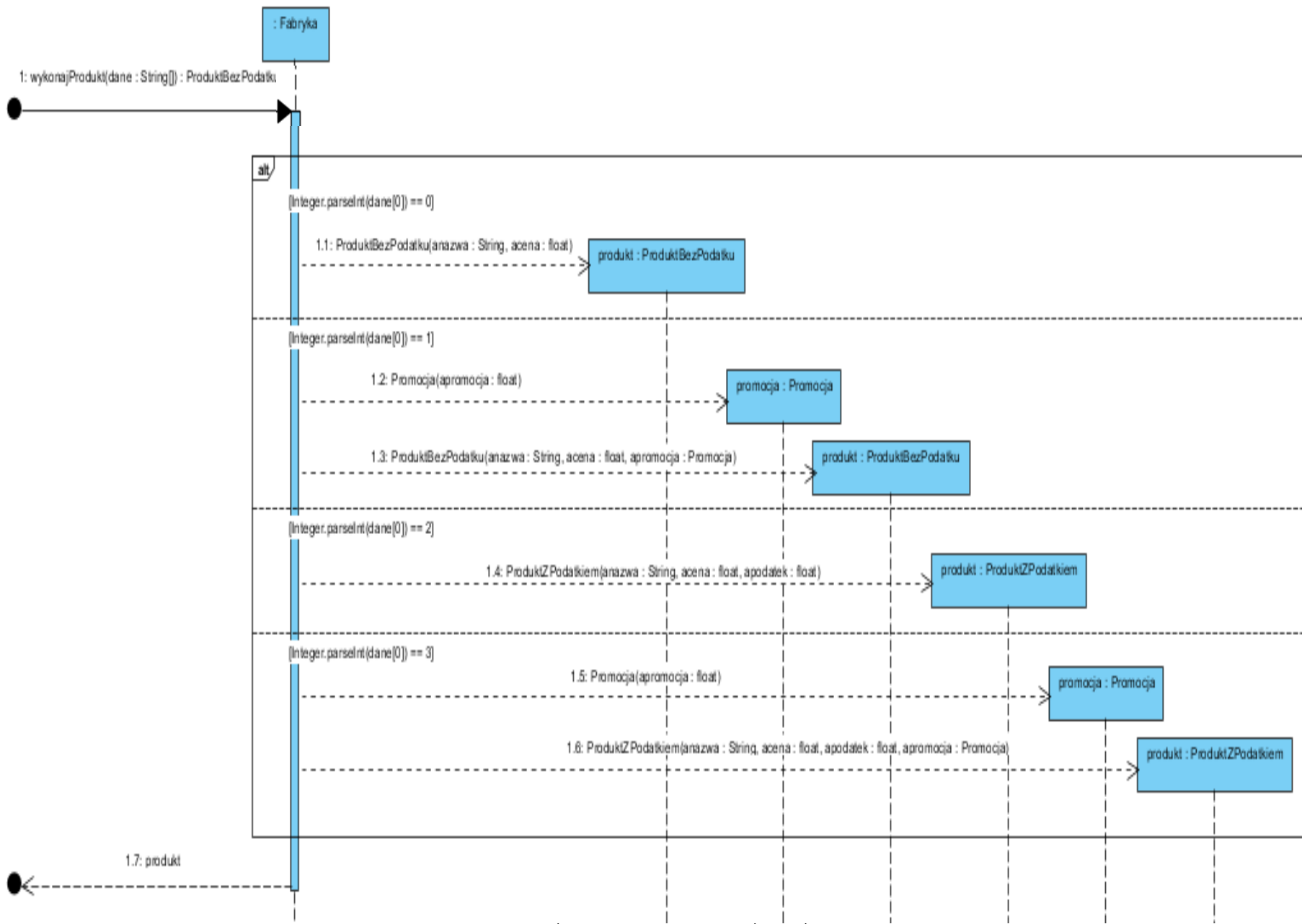
```
//class Aplikacja
```

```
private List <ProduktBezPodatku> produkty = new ArrayList <>();
```

```
public void dodajProdukt (String dane[])
```

```
{  
    Fabryka fabryka = new Fabryka();  
    ProduktBezPodatku produkt = fabryka.wykonajProdukt(dane);  
    if (szukajProdukt(produkt) == null)  
        produkty.add(produkt);  
}
```

(2) ProduktBez Podatku wykonajProdukt(String dane[])


```
public class Fabryka
```

```
//Fabryka -decyzje na poziomie tworzenia kodu
```

```
{ public Fabryka() { }
```

```
public ProduktBezPodatku wykonajProdukt(String dane[])
```

```
{ ProduktBezPodatku produkt = null;
```

```
Promocja promocja;
```

```
switch ( Integer.parseInt(dane[0]) )
```

```
{ case 0: produkt= new ProduktBezPodatku(dane[1], Float.parseFloat(dane[2]));
```

```
break;
```

```
case 1: promocja = new Promocja(Float.parseFloat(dane[3]));
```

```
    produkt = new ProduktBezPodatku (dane[1],
```

```
        Float.parseFloat(dane[2]),promocja);
```

```
break;
```

```
case 2: produkt = new ProduktZPodatkiem (dane[1], Float.parseFloat(dane[2]),
```

```
        Float.parseFloat(dane[3]));
```

```
break;
```

```
case 3: promocja = new Promocja(Float.parseFloat(dane[4]));
```

```
    produkt= new ProduktZPodatkiem(dane[1], Float.parseFloat(dane[2]),
```

```
        Float.parseFloat(dane[3]),promocja);
```

```
break;
```

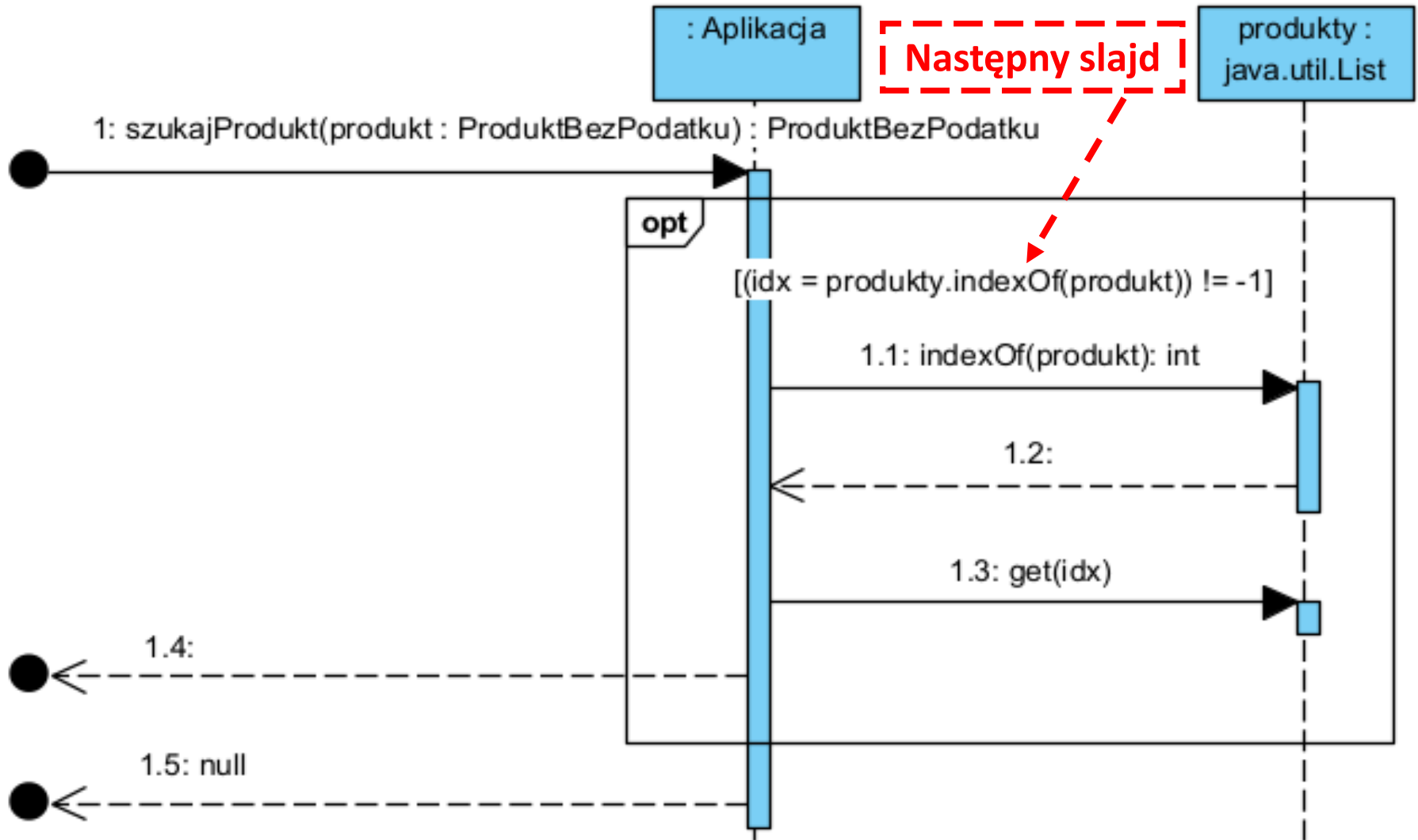
```
}
```

```
return produkt; }
```

```
}
```

PU Szukanie produktu

(3) ProduktBezPodatku szukajProdukt(ProduktBezPodatku produkt)

//Aplikacja

```
private List <ProduktBezPodatku> produkty = new ArrayList <>();
```

```
ProduktBezPodatku szukajProdukt (ProduktBezPodatku produkt)
```

```
{
```

```
    int idx;
```

```
    if ((idx=produkty.indexOf(produkt))!=-1 )
```

```
    {
```

```
        return produkty.get(idx);
```

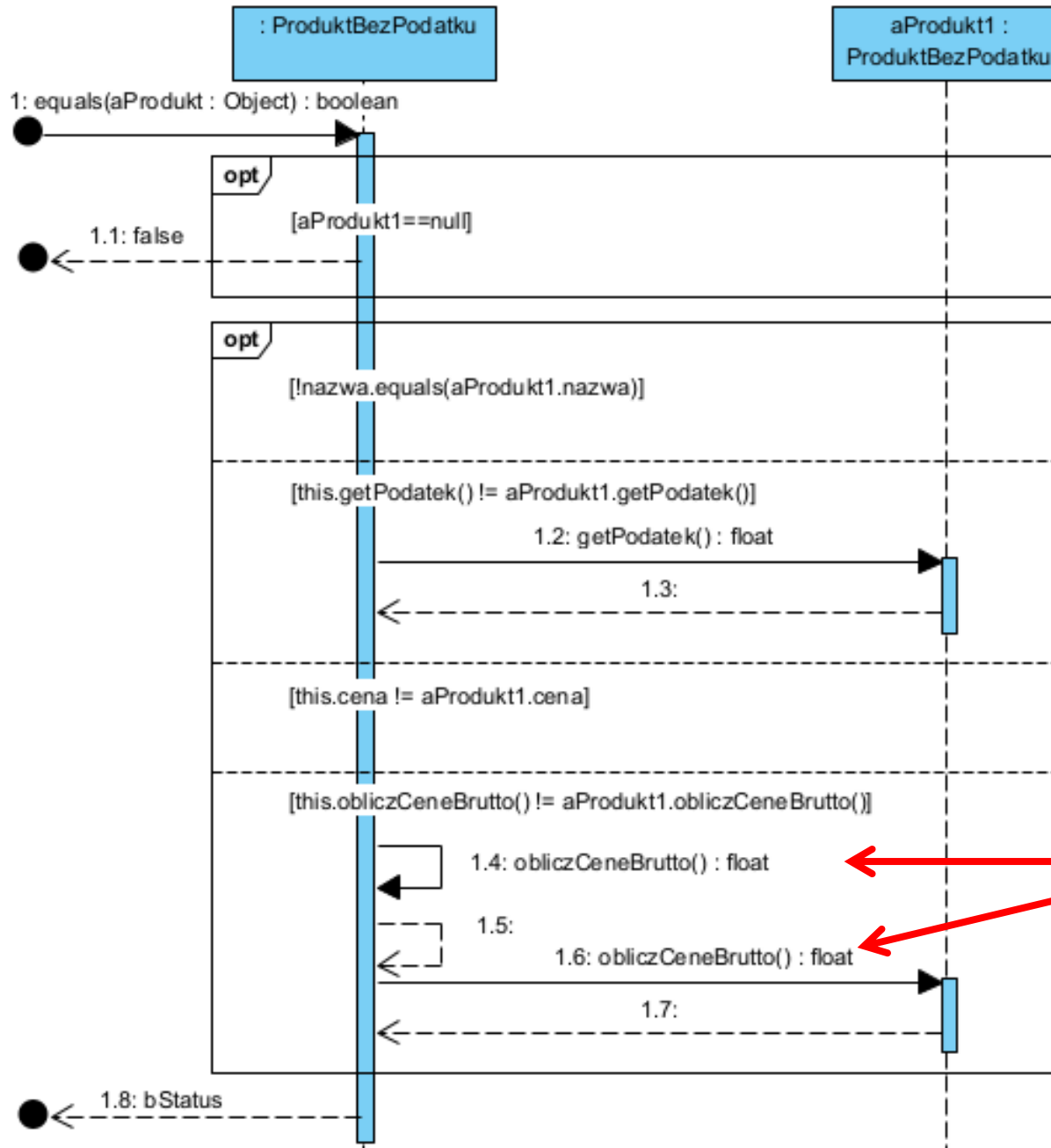
```
    }
```

```
    return null;
```

```
}
```

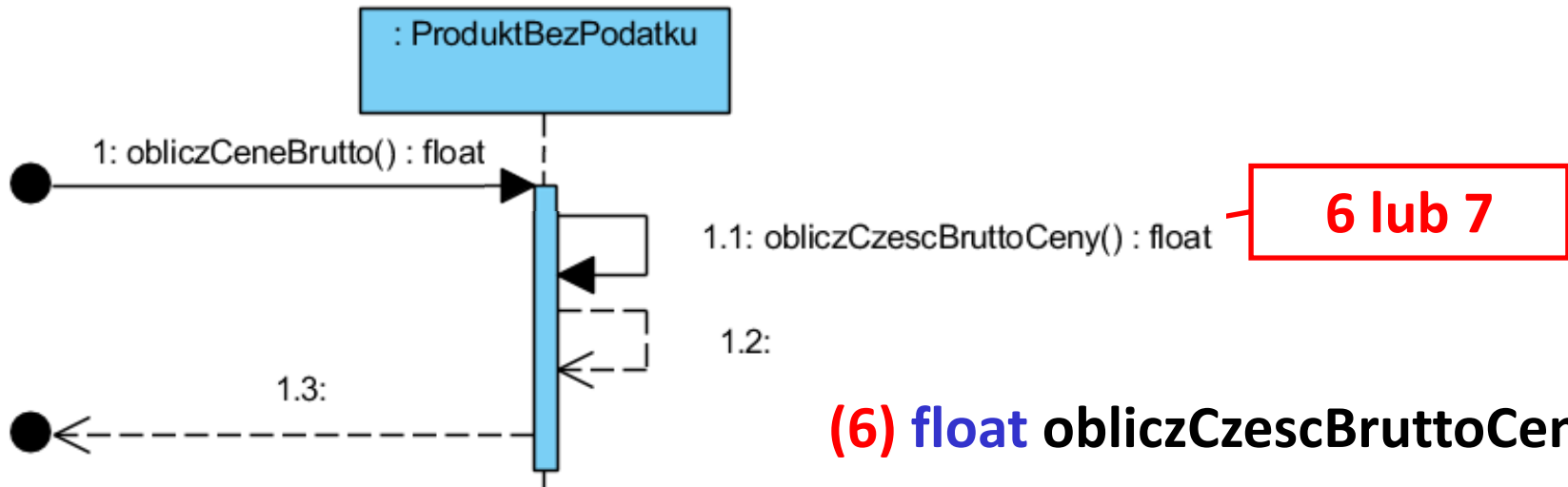
```
public int indexOf(Object o) {  
    if (o == null) {  
        for (int i = 0; i < size; i++)  
            if (elementData[i]==null)  
                return i;  
    } else {  
        for (int i = 0; i < size; i++)  
            if (o.equals(elementData[i]))  
                return i; }  
    return -1; }
```

(4) boolean equals(Object aProdukt)

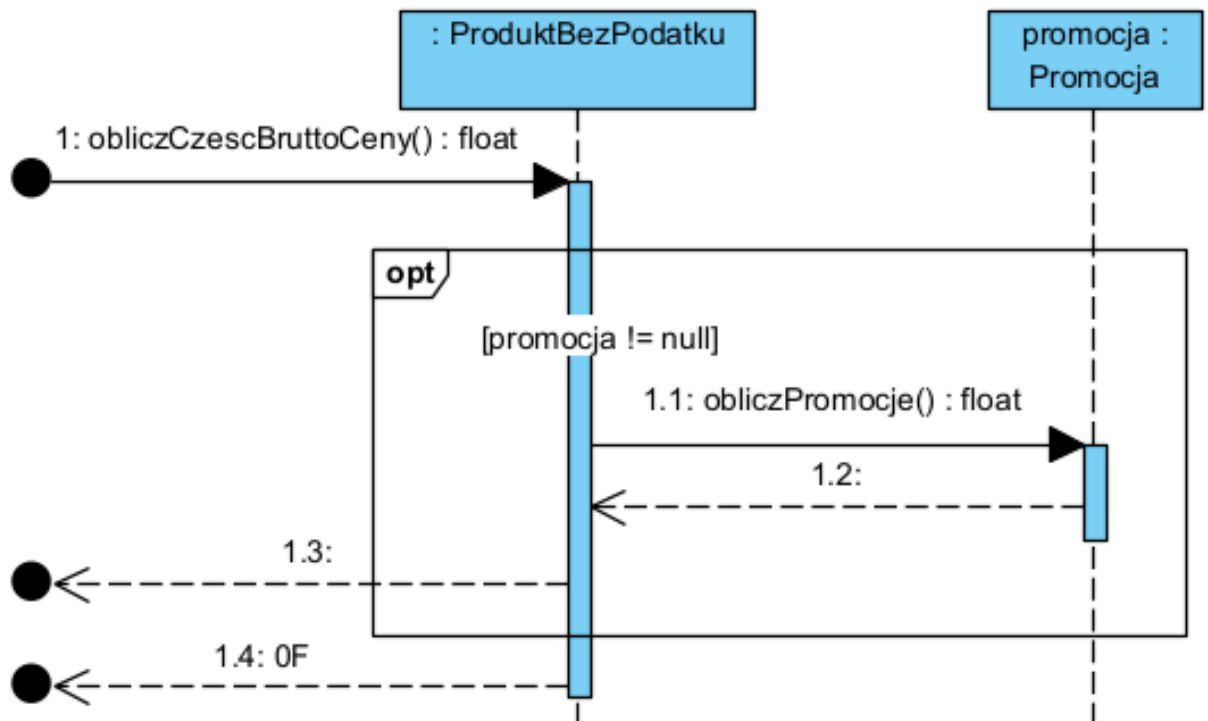


```
public boolean equals (Object aProdukt)
{
    ProduktBezPodatku aProdukt1=(ProduktBezPodatku)aProdukt;
    if ( aProdukt1 == null ) return false;
    boolean bStatus = true;
    if ( !nazwa.equals(aProdukt1.nazwa)) bStatus = false;
    else
        if (this.getPodatek()!=aProdukt1.getPodatek())
            bStatus = false;
        else
            if (this.cena!=aProdukt1.cena)
                bStatus = false;
            else
                if (this.obliczCeneBrutto() != aProdukt1.obliczCeneBrutto())
                    bStatus = false;
    return bStatus;
}
```

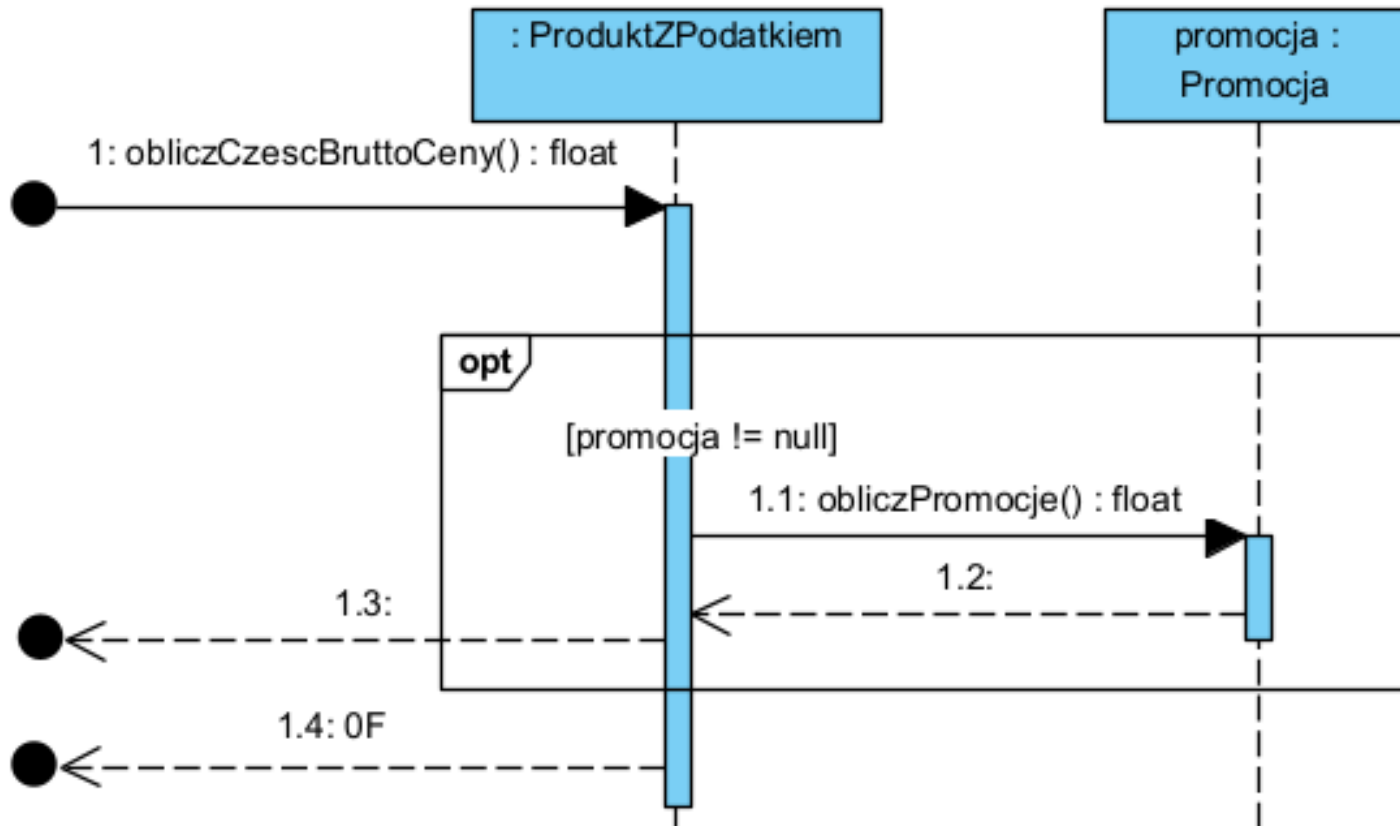
(5) float obliczCeneBrutto()

(6) float obliczCzescBruttoCeny()

(7) float obliczCzescBruttoCeny()

//class ProduktBezPodatku

public float obliczCeneBrutto ()

```
{  
    return cena + obliczCzescBruttoCeny();  
}
```

public float getPodatek ()

```
{  
    return -1;  
}
```

public float obliczCzescBruttoCeny()

```
{  
    if (promocja != null)  
        return cena * (-promocja.obliczPromocje()/100);  
    return 0F;  
}
```


@Override

```
public float obliczCzescBruttoCeny () //class ProduktZPodatkiem  
{ float dodatek = 0;  
  if (promocja != null)  
    dodatek= cena*(-promocja.obliczPromocje()/100);  
  return cena*podatek/100 + dodatek;  
}
```

@Override

```
public float getPodatek ()  
{ return podatek; }
```

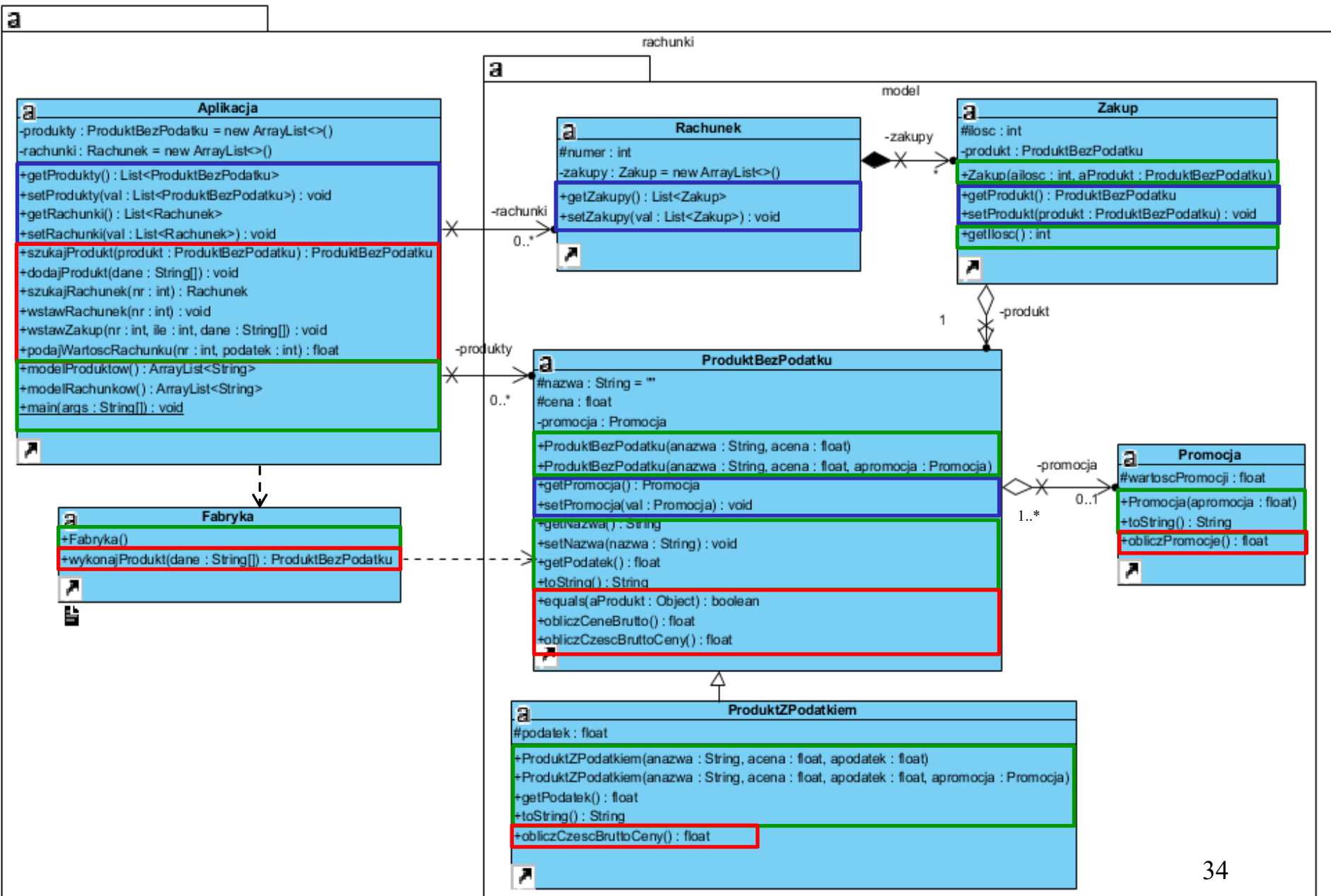
//class Promocja lub dowolny jej następcia

```
public float obliczPromocje ()  
{ if (wartoscPromocji<50) //jakiś algorytm obliczania promocji  
  return wartoscPromocji;  
  return wartoscPromocji *1.1F;  
}
```

Projekt powiązań

Metody przypadków użycia

Decyzja projektowa


```

public ArrayList<String> modelProduktow()           //Aplikacja
{
    ArrayList<String> modelProduktow = new ArrayList();
    for (ProduktBezPodatku produkt : produkty)
        modelProduktow.add("\n" + produkt.toString());
    return modelProduktow;
}

```

```

@Override           //ProduktBezPodatku
public String toString()
{
    StringBuilder sb = new StringBuilder ();
    sb.append(" nazwa : ");
    sb.append(nazwa);
    sb.append(" cena : ");
    sb.append(obliczCeneBrutto());
    if (promocja != null)
        sb.append(promocja.toString());
    return sb.toString();
}

```

```

@Override           //ProduktZPodatkiem
public String toString()
{
    StringBuilder sb = new StringBuilder ();
    sb.append(super.toString());
    sb.append (" podatek : " );
    sb.append ( podatek );
    return sb.toString ();
}

```

```

@Override           //Promocja
public String toString()
{
    StringBuilder sb = new StringBuilder();
    sb.append(" promocja : ");
    sb.append(obliczPromocje());
    return sb.toString();
}

```

```
public static void main(String args[]) //metoda main – testowanie ręczne metod
{ Aplikacja app=new Aplikacja(); //klasy Aplikacja hermetyzującej logikę biznesową
  String dane1[]={"0","1","1"};           String dane2[]={"0","2","2"};
  app.dodajProdukt(dane1);
  app.dodajProdukt(dane2);
  app.dodajProdukt(dane1);
  String dane3[]={"2","3","3","14"};     String dane4[]={"2","4","4","22"};
  app.dodajProdukt(dane3);
  app.dodajProdukt(dane4);
  app.dodajProdukt(dane3);
  String dane5[]={"1","5","1","30"};     String dane6[]={"1","6","2","50"};
  String dane7[]={"3","7","5.47","3","30"};
  String dane8[]={"3","8","12.46","7","50"};
  app.dodajProdukt(dane5);
  app.dodajProdukt(dane6);
  app.dodajProdukt(dane5);
  app.dodajProdukt(dane7);
  app.dodajProdukt(dane8);
  app.dodajProdukt(dane7);
  System.out.println("\nProdukty\n");
  System.out.println(app.modelProduktow());}
```

```
Command Prompt

Produkty

[
nazwa : 1 cena : 1.0,
nazwa : 2 cena : 2.0,
nazwa : 3 cena : 3.42 podatek : 14.0,
nazwa : 4 cena : 4.88 podatek : 22.0,
nazwa : 5 cena : 0.7 promocja : 30.0,
nazwa : 6 cena : 0.9 promocja : 55.0,
nazwa : 7 cena : 3.9930997 promocja : 30.0 podatek : 3.0,
nazwa : 8 cena : 6.4479995 promocja : 55.0 podatek : 7.01
```

Iteracja 2

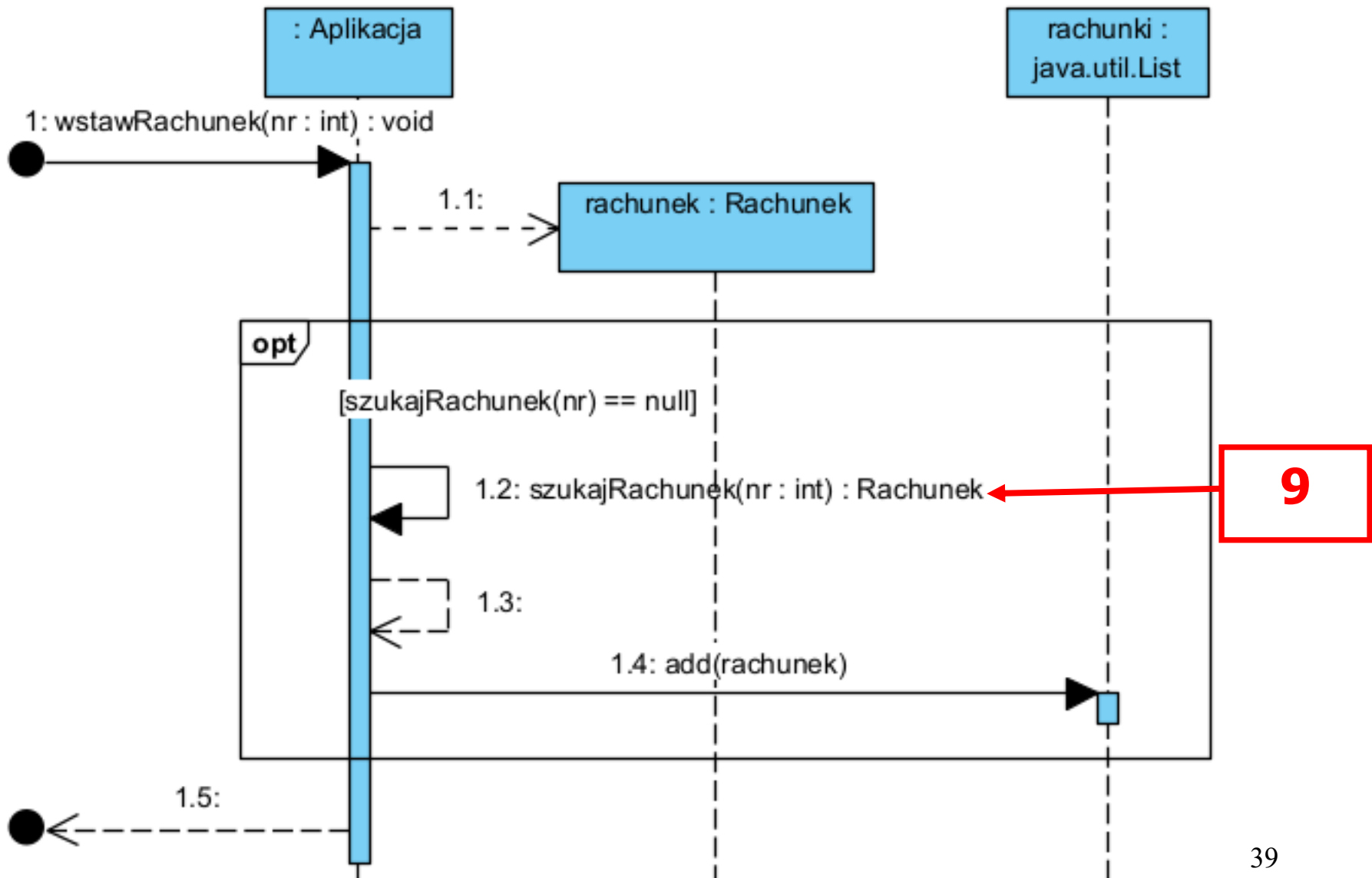
Projekt przypadku użycia

„ **Dodawanie rachunku**”

za pomocą diagramu sekwencji i diagramu klas. Diagram klas jest uzupełniany metodami zidentyfikowanymi podczas projektowania scenariusza przypadku użycia za pomocą diagramu sekwencji.

PU Dodawanie rachunku

(8) void wstawRachunek(int nr)

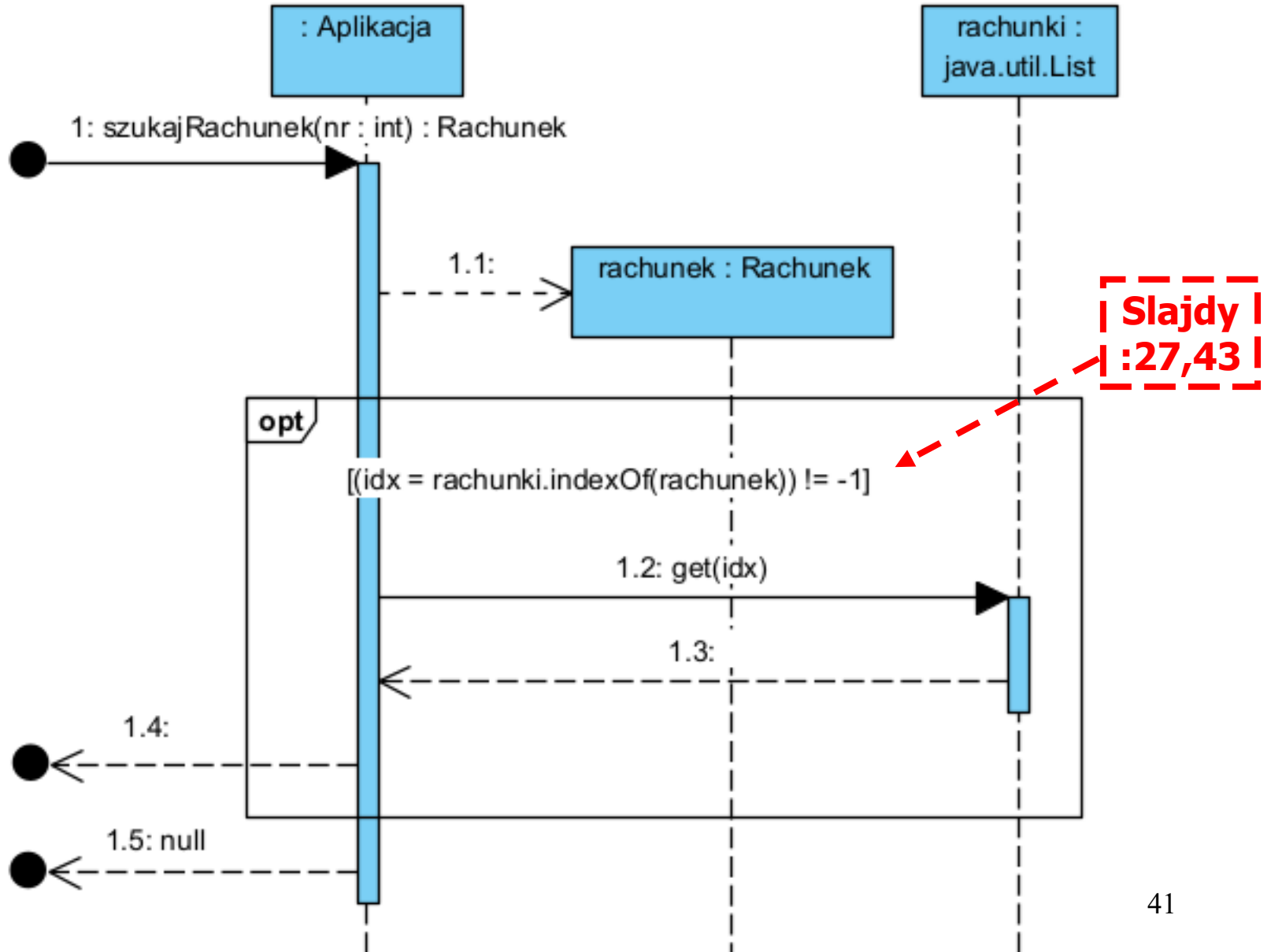
//Aplikacja

```
private List <Rachunek> rachunki = new ArrayList <>();
```

```
public void wstawRachunek (int nr)
{
    Rachunek rachunek=new Rachunek(nr);
    if (szukajRachunek(nr) == null)
        rachunki.add(rachunek);
}
```


PU Szukanie rachunku

(9) Rachunek szukajRachunek(int nr)


```
private List <Rachunek> rachunki = new ArrayList <>();
```

```
public Rachunek szukajRachunek (int nr)
{
    Rachunek rachunek = new Rachunek(nr);
    int idx;
    if ((idx=rachunki.indexOf(rachunek)) != -1)
    {
        rachunek=rachunki.get(idx);
        return rachunek;
    }
    return null;
}
```

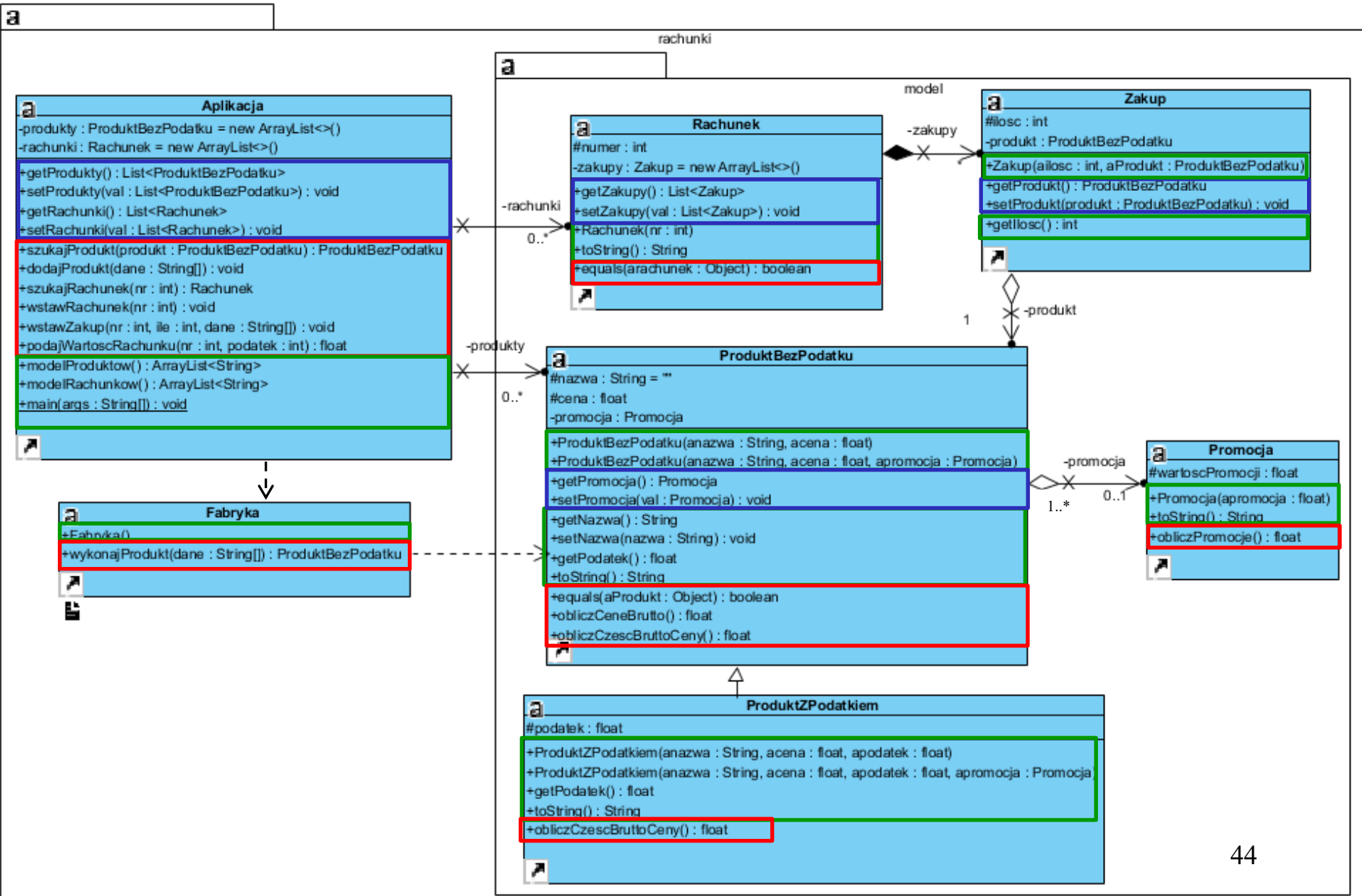
//Rachunek

```
public boolean equals (Object aRachunek)
{
    Rachunek rachunek= (Rachunek)aRachunek;
return numer== rachunek.numer ;
}
```

Projekt powiązań

Metody przypadków użycia

Decyzja projektowa


```
//Decyzje na poziomie tworzenia kodu
```

```
//Aplikacja
```

```
public ArrayList<String> modelRachunkow() {  
    ArrayList<String> modelRachunkow = new ArrayList();  
    for (Rachunek rachunek : rachunki) {  
        modelRachunkow.add("\n" + rachunek.toString());  
    }  
    return modelRachunkow;  
}
```

```
//Rachunek
```

```
public String toString() {  
    Zakup z;  
    StringBuilder sb = new StringBuilder();  
    sb.append(" Rachunek : ");  
    sb.append(numer).append("\n");  
    for (Zakup zakup:zakupy)  
        sb.append(zakup.toString()).append("\n");  
    return sb.toString();  
}
```

```
//Zakup
```

```
public String toString() {  
    StringBuilder sb = new StringBuilder();  
    sb.append(" ilosc : ");  
    sb.append(ilosc);  
    sb.append(" Produkt : ");  
    sb.append(produkt.toString());  
    return sb.toString();  
}
```

```
//c.d. kodu metody main po implementacji przypadków użycia:  
// Szukanie rachunku i Wstawianie nowego rachunku
```

```
    app.wstawRachunek(1);  
    app.wstawRachunek(1);  
    app.wstawRachunek(2);  
    System.out.println("\nRachunki\n");  
    System.out.println(app.modelRachunkow());  
}  
}
```

Command Prompt

Produkty

[

```
nazwa : 1 cena : 1.0,  
nazwa : 2 cena : 2.0,  
nazwa : 3 cena : 3.42 podatek : 14.0,  
nazwa : 4 cena : 4.88 podatek : 22.0,  
nazwa : 5 cena : 0.7 promocja : 30.0,  
nazwa : 6 cena : 0.9 promocja : 55.0,  
nazwa : 7 cena : 3.9930997 promocja : 30.0 podatek : 3.0,  
nazwa : 8 cena : 6.4479995 promocja : 55.0 podatek : 7.01
```

Rachunki

[

```
Rachunek : 1
```

```
,  
Rachunek : 2
```

]

Iteracja 3

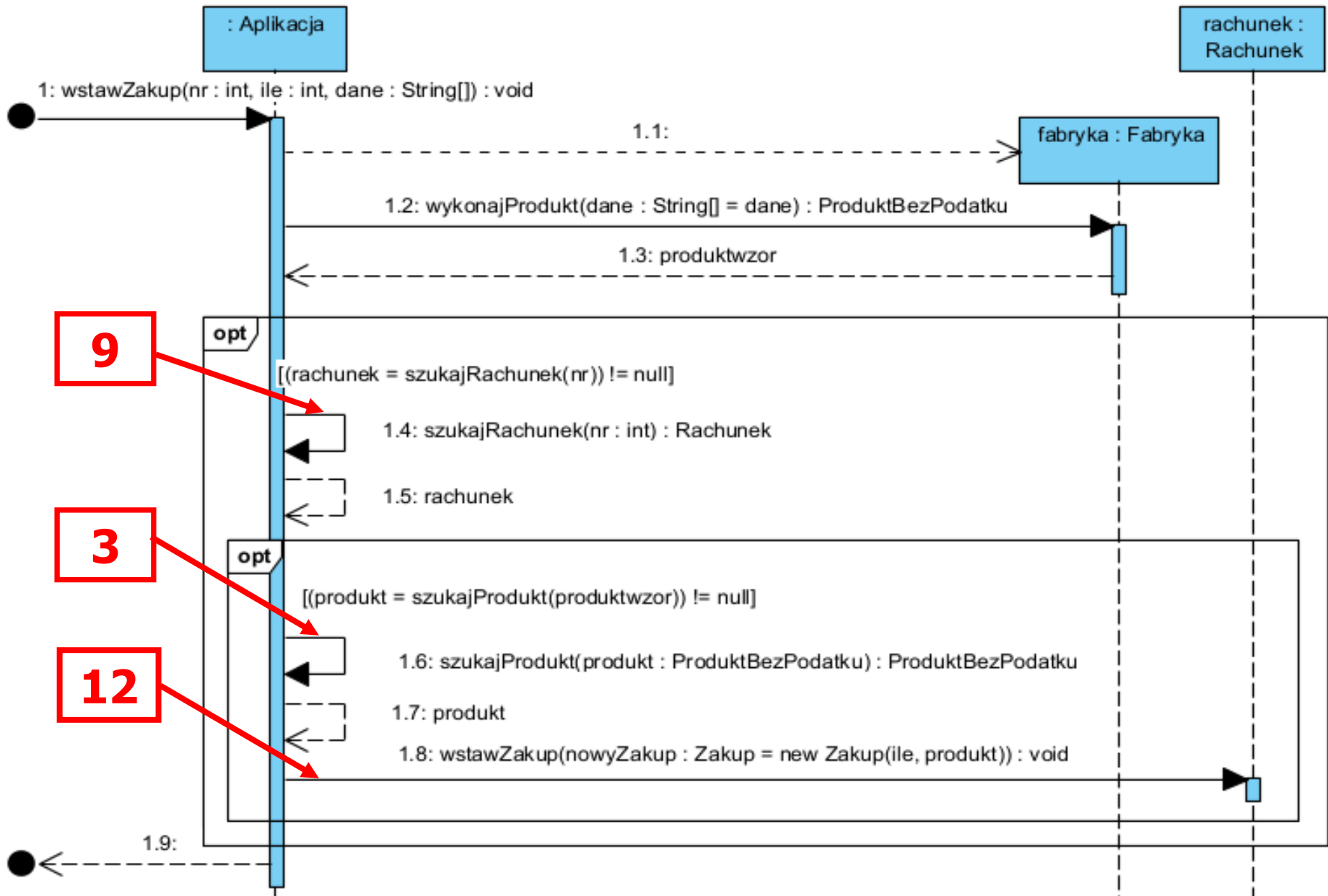
Projekt przypadku użycia

„**Dodawanie zakupu**”

za pomocą diagramu sekwencji i diagramu klas. Diagram klas jest uzupełniany metodami zidentyfikowanymi podczas projektowania scenariusza przypadku użycia za pomocą diagramu sekwencji.

PU Dodawanie zakupu

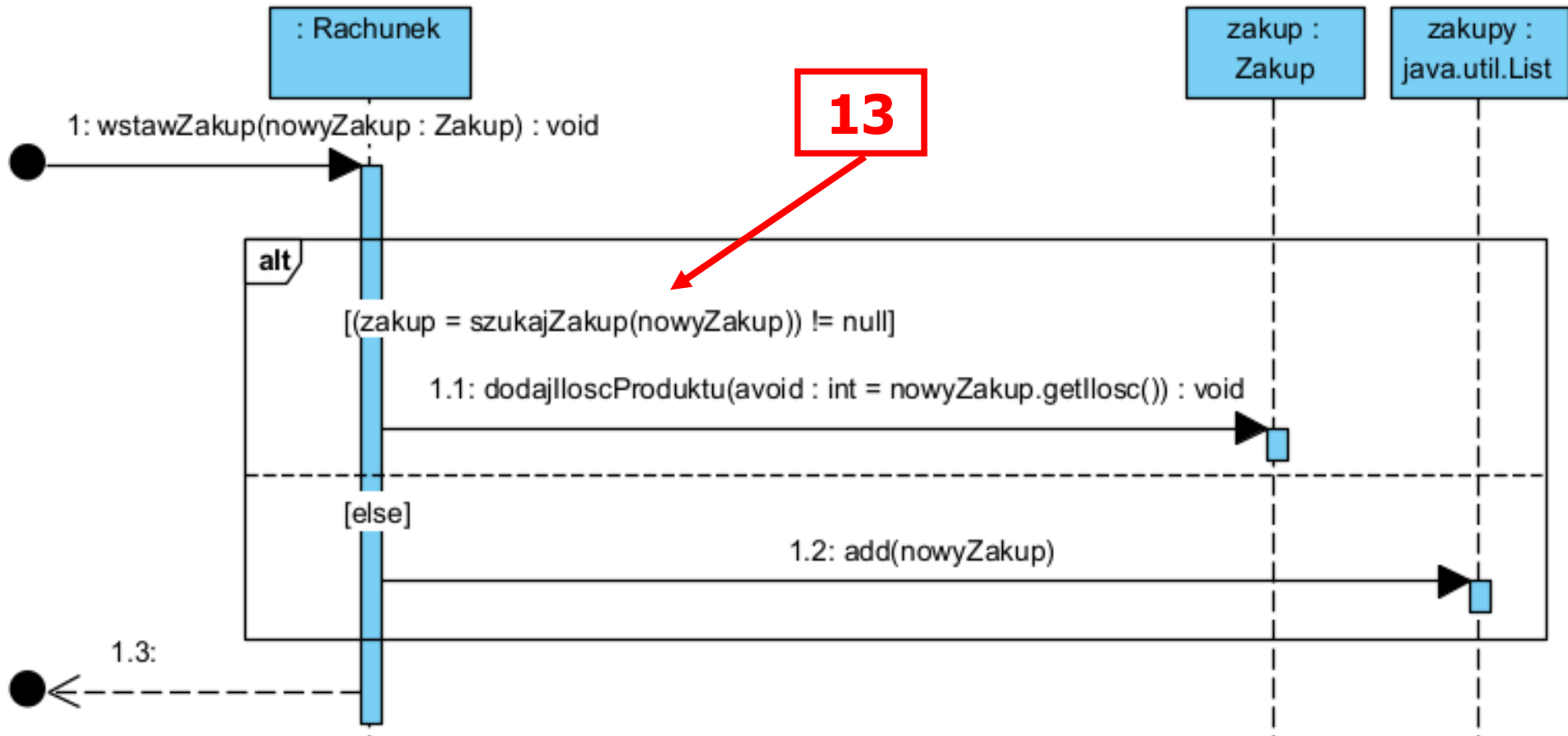
(11) void wstawZakup (int nr, int ailoc, String dane[])

//Aplikacja

```
public void wstawZakup (int nr, int ile, String dane[])  
{  
    Rachunek rachunek;  
    Fabryka fabryka = new Fabryka();  
    ProduktBezPodatku produkt1 = fabryka.wykonajProdukt(dane);  
                                                    // 1-a iteracja  
if ((rachunek=szukajRachunek(nr)) != null)           // 2-a iteracja  
    if ((produkt1=szukajProdukt(produkt1)) != null) // 1-a iteracja  
        rachunek.wstawZakup(new Zakup(ile, produkt1));  
}
```

(12) void wstawZakup(Zakup azakup)

13

//Rachunek

```
private List<Zakup> zakupy = new ArrayList<>();
```

```
public void wstawZakup (Zakup azakup)
```

```
{
```

```
    Zakup zakup;
```

```
    if ((zakup = szukajZakup(azakup)) != null)
```

```
        zakup.dodajIloscProduktu(azakup.getIlosc());
```

```
    else
```

```
        zakupy.add(azakup);
```

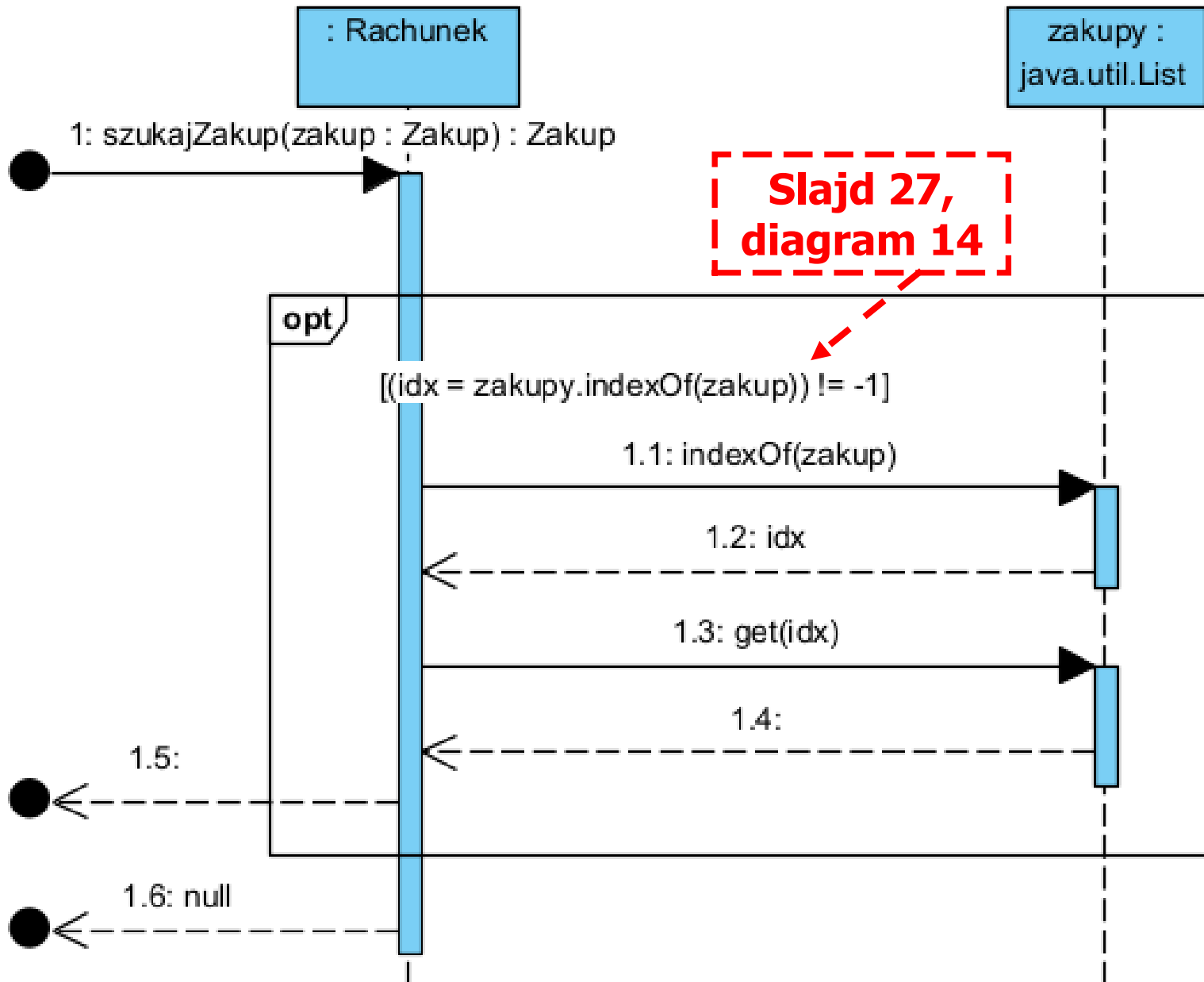
```
}
```

//Zakup

```
public void dodajIloscProduktu ( int avoid)
{
    ilosc+=avoid;
}

public int getIlosc ()
{
    return ilosc;
}
```

(13) Zakup szukajZakup(Zakup zakup)


```
private List<Zakup> zakupy = new ArrayList<>();
```

```
public Zakup szukajZakup (Zakup zakup)
```

```
{
```

```
    int idx;
```

```
    if ((idx=zakupy.indexOf(zakup))!=-1)
```

```
    {
```

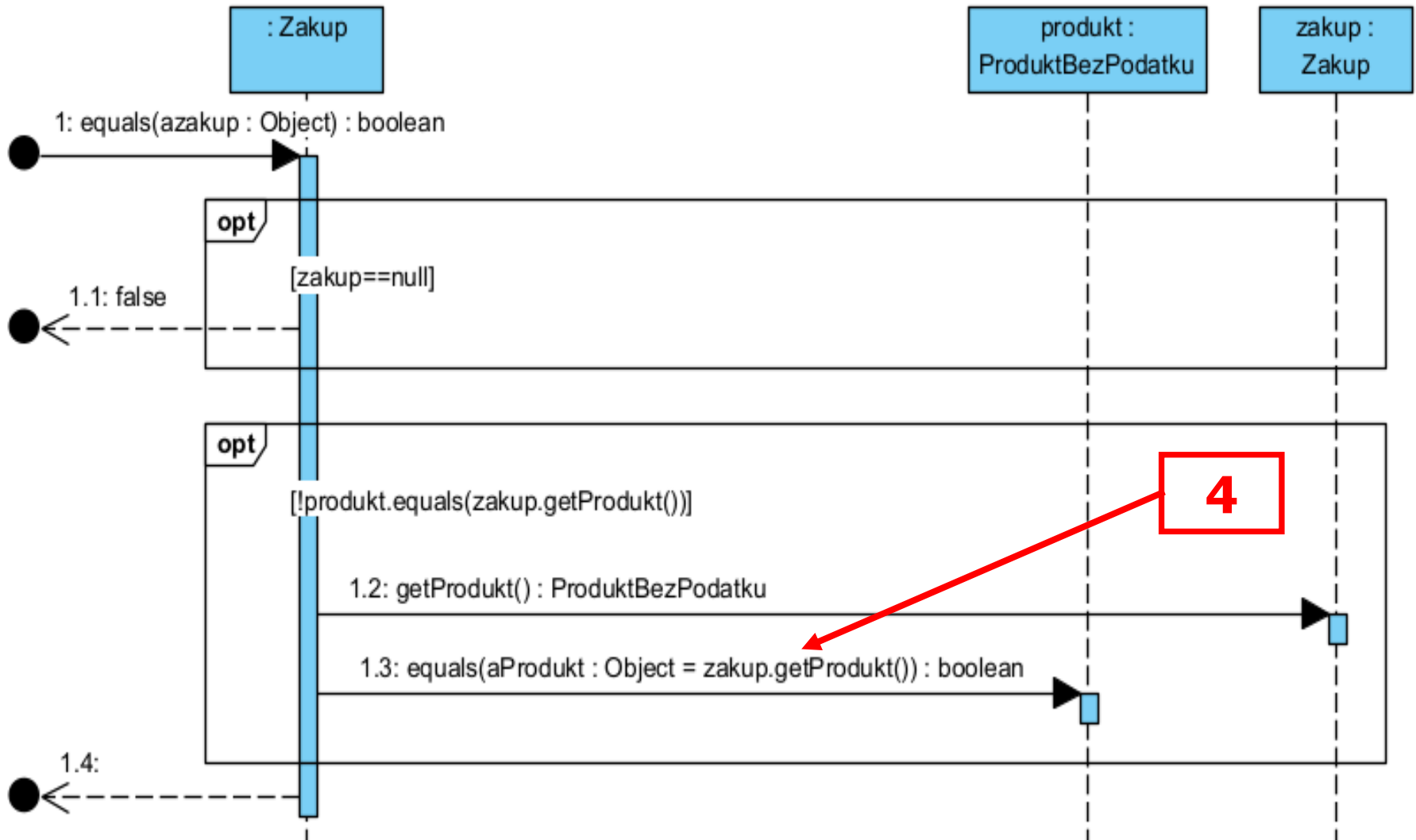
```
        return zakupy.get(idx);
```

```
    }
```

```
    return null;
```

```
}
```

(14) boolean equals(Object zakup)

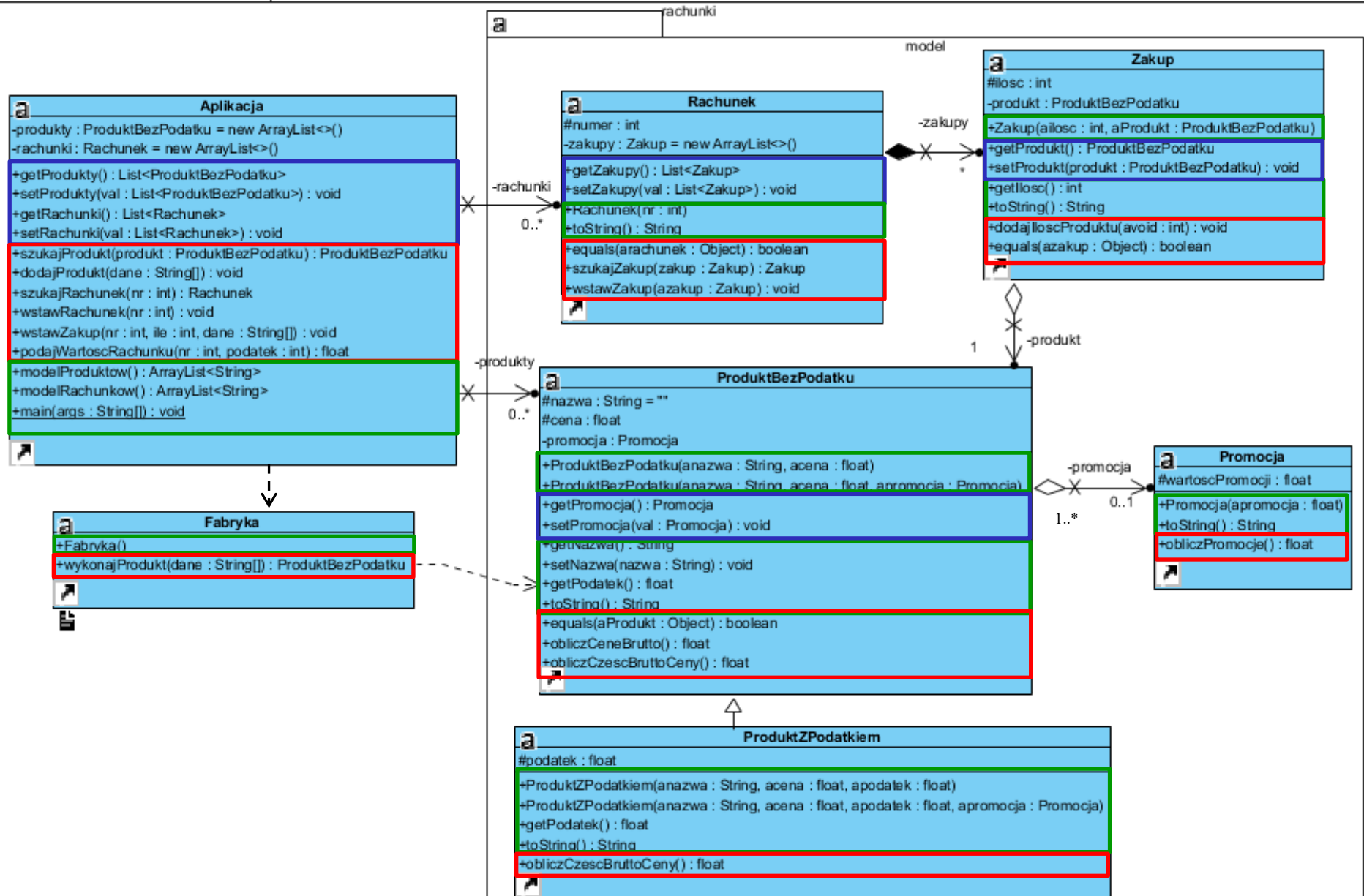
//Zakup

```
private ProduktBezPodatku produkt;  
  
public boolean equals ( Object azakup )  
{  
    Zakup zakup=(Zakup)azakup;  
    if ( zakup == null )  
        return false;  
    return produkt.equals(zakup.produkt);    // 1-a iteracja  
}
```

Projekt powiązań

Metody przypadków użycia

Decyzja projektowa

//c.d. kodu metody main po implementacji przypadków użycia:

// *Wstawianie nowego zakupu*

```
app.wstawZakup(1, 1, dane1);
```

```
app.wstawZakup(1, 2, dane2);
```

```
app.wstawZakup(1, 1, dane3);
```

```
app.wstawZakup(1, 4, dane4);
```

```
app.wstawZakup(1, 1, dane5);
```

```
app.wstawZakup(2, 1, dane6);
```

```
app.wstawZakup(2, 3, dane7);
```

```
app.wstawZakup(2, 1, dane8);
```

```
app.wstawZakup(2, 4, dane2);
```

```
app.wstawZakup(2, 1, dane4);
```

```
app.wstawZakup(2, 1, dane6);
```

```
app.wstawZakup(2, 1, dane8);
```

```
System.out.println("\nRachunki\n");
```

```
System.out.println(app.modelRachunkow());
```

```
}
```

```
}
```

Command Prompt

Produkty

```
[
nazwa : 1 cena : 1.0,
nazwa : 2 cena : 2.0,
nazwa : 3 cena : 3.42 podatek : 14.0,
nazwa : 4 cena : 4.88 podatek : 22.0,
nazwa : 5 cena : 0.7 promocja : 30.0,
nazwa : 6 cena : 0.9 promocja : 55.0,
nazwa : 7 cena : 3.9930997 promocja : 30.0 podatek : 3.0,
nazwa : 8 cena : 6.4479995 promocja : 55.0 podatek : 7.0]
```

Rachunki

```
[
Rachunek : 1
ilosc : 1 Produkt : nazwa : 1 cena : 1.0
ilosc : 2 Produkt : nazwa : 2 cena : 2.0
ilosc : 1 Produkt : nazwa : 3 cena : 3.42 podatek : 14.0
ilosc : 4 Produkt : nazwa : 4 cena : 4.88 podatek : 22.0
ilosc : 1 Produkt : nazwa : 5 cena : 0.7 promocja : 30.0
Rachunek : 2
ilosc : 2 Produkt : nazwa : 6 cena : 0.9 promocja : 55.0
ilosc : 3 Produkt : nazwa : 7 cena : 3.9930997 promocja : 30.0 podatek : 3.0
ilosc : 2 Produkt : nazwa : 8 cena : 6.4479995 promocja : 55.0 podatek : 7.0
ilosc : 4 Produkt : nazwa : 2 cena : 2.0
ilosc : 1 Produkt : nazwa : 4 cena : 4.88 podatek : 22.0
]
```

Iteracja 4

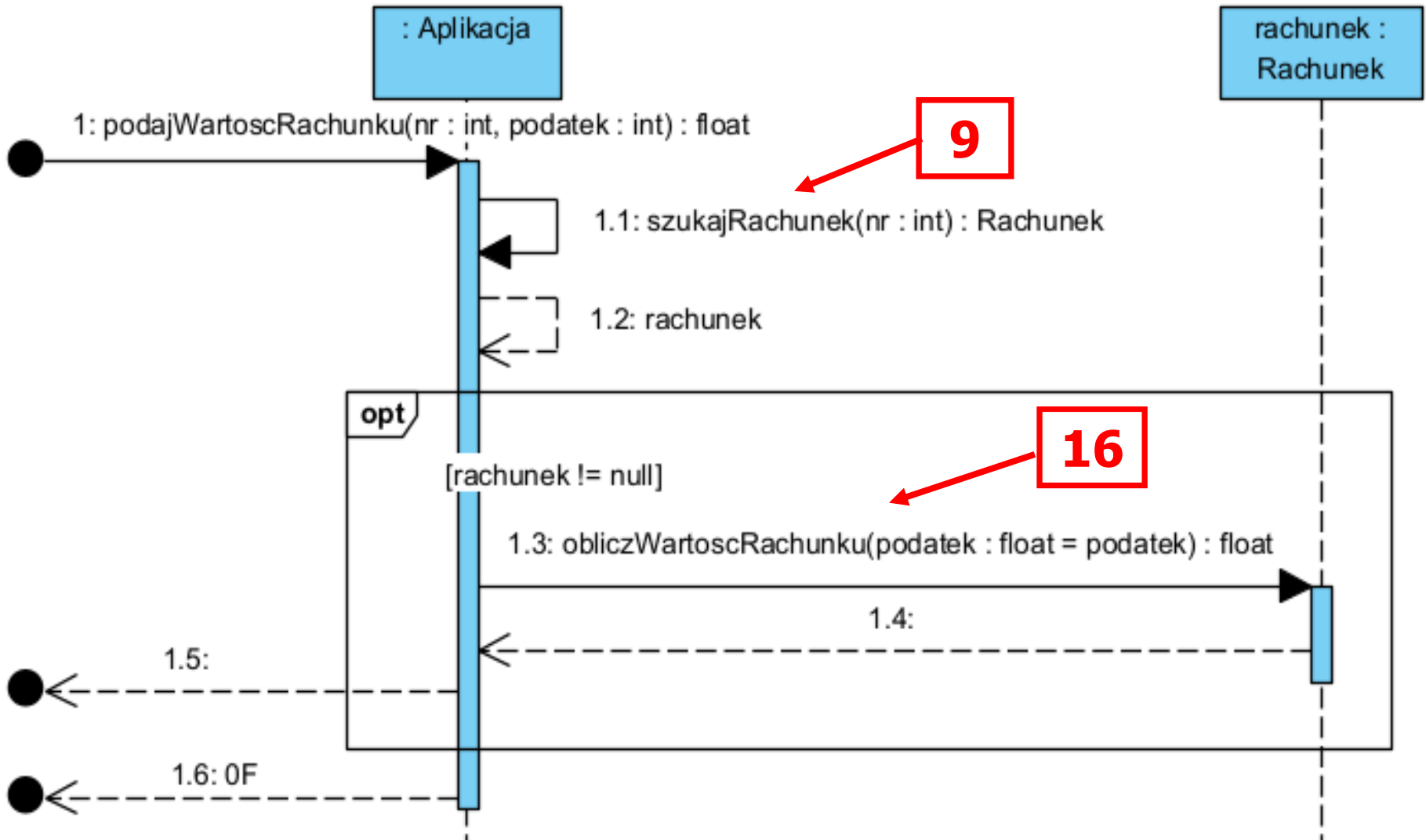
Projekt przypadku użycia

„Obliczanie wartości rachunku”

za pomocą diagramu sekwencji i diagramu klas. Diagram klas jest uzupełniany metodami zidentyfikowanymi podczas projektowania scenariusza przypadku użycia za pomocą diagramu sekwencji.

PU Obliczanie wartosci rachunku

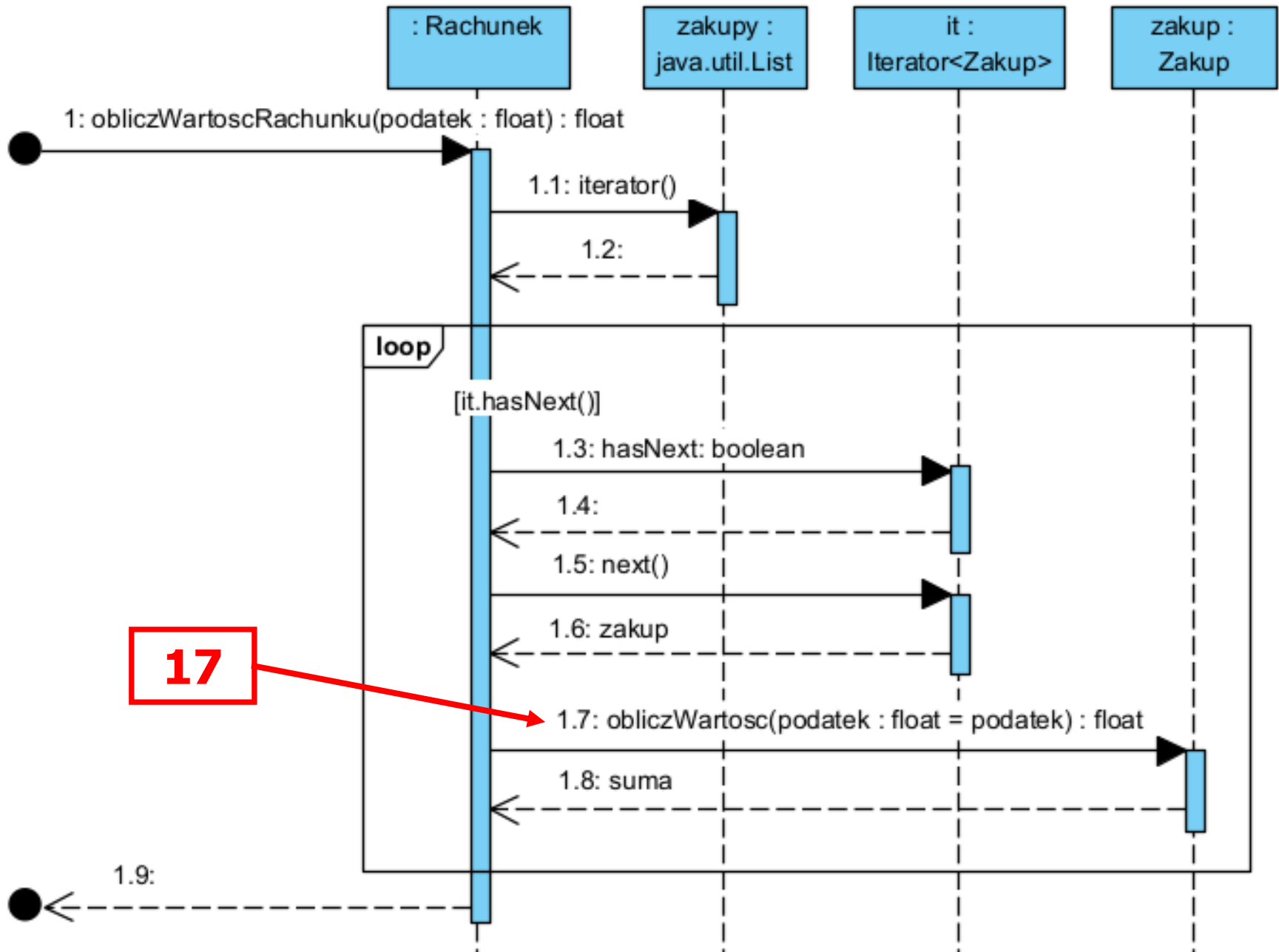
(15) float podajWartoscRachunku(int nr, int podatek)

//Aplikacja

```
public float podajWartoscRachunku (int nr, int podatek)
{
    Rachunek rachunek;
    rachunek = szukajRachunek(nr); // 2-a iteracja
if (rachunek != null)
        return rachunek.obliczWartoscRachunku(podatek);
return 0F;
}
```

(16.1) float obliczWartoscRachunku(int podatek) – pętla while

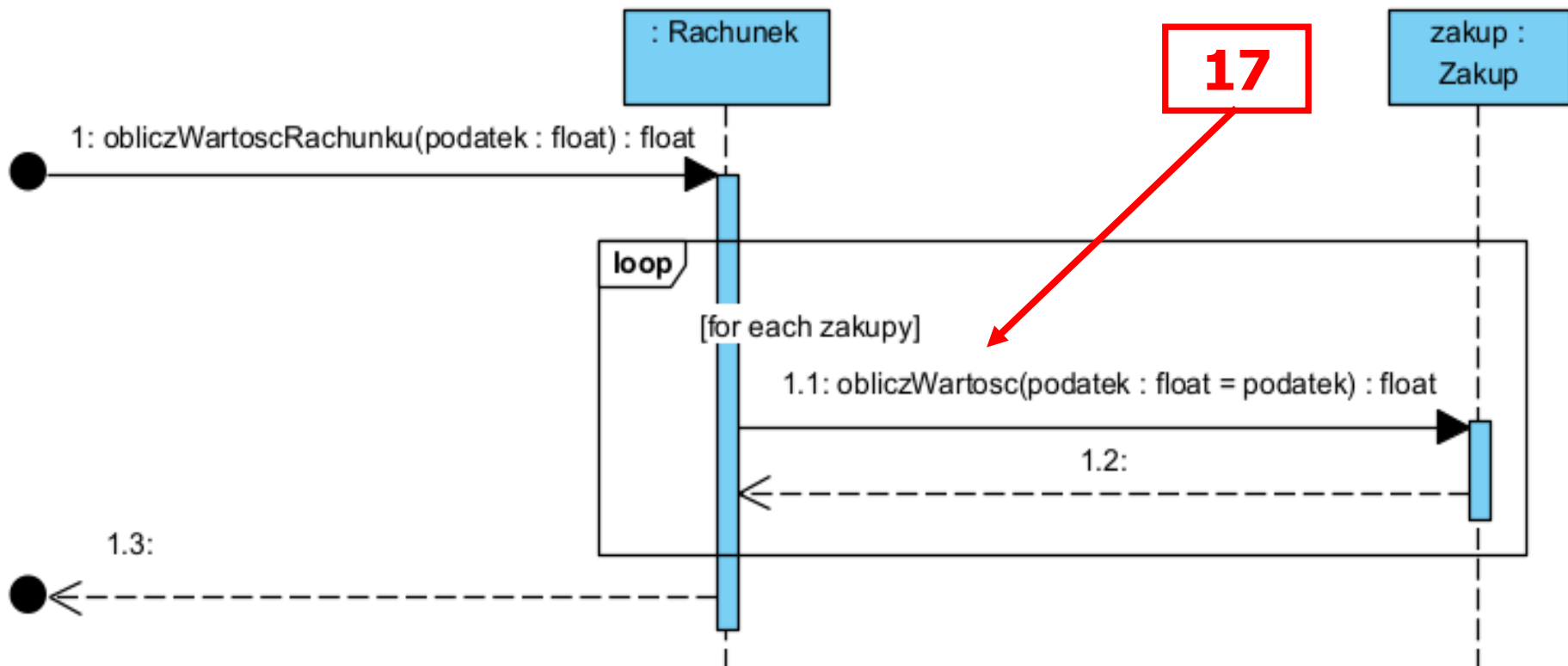

1-a wersja z pętlą while

```
private List<Zakup> zakupy = new ArrayList<>();

public float obliczWartoscRachunku (int podatek)
{
    float suma=0;
    Zakup zakup;
    Iterator <Zakup> it=zakupy.iterator();
    while (it.hasNext())
    {
        zakup = it.next();
        suma += zakup.obliczWartosc(podatek);
    }
    return suma;
}
```

(16.2) float obliczWartoscRachunku(int podatek) - pętla for

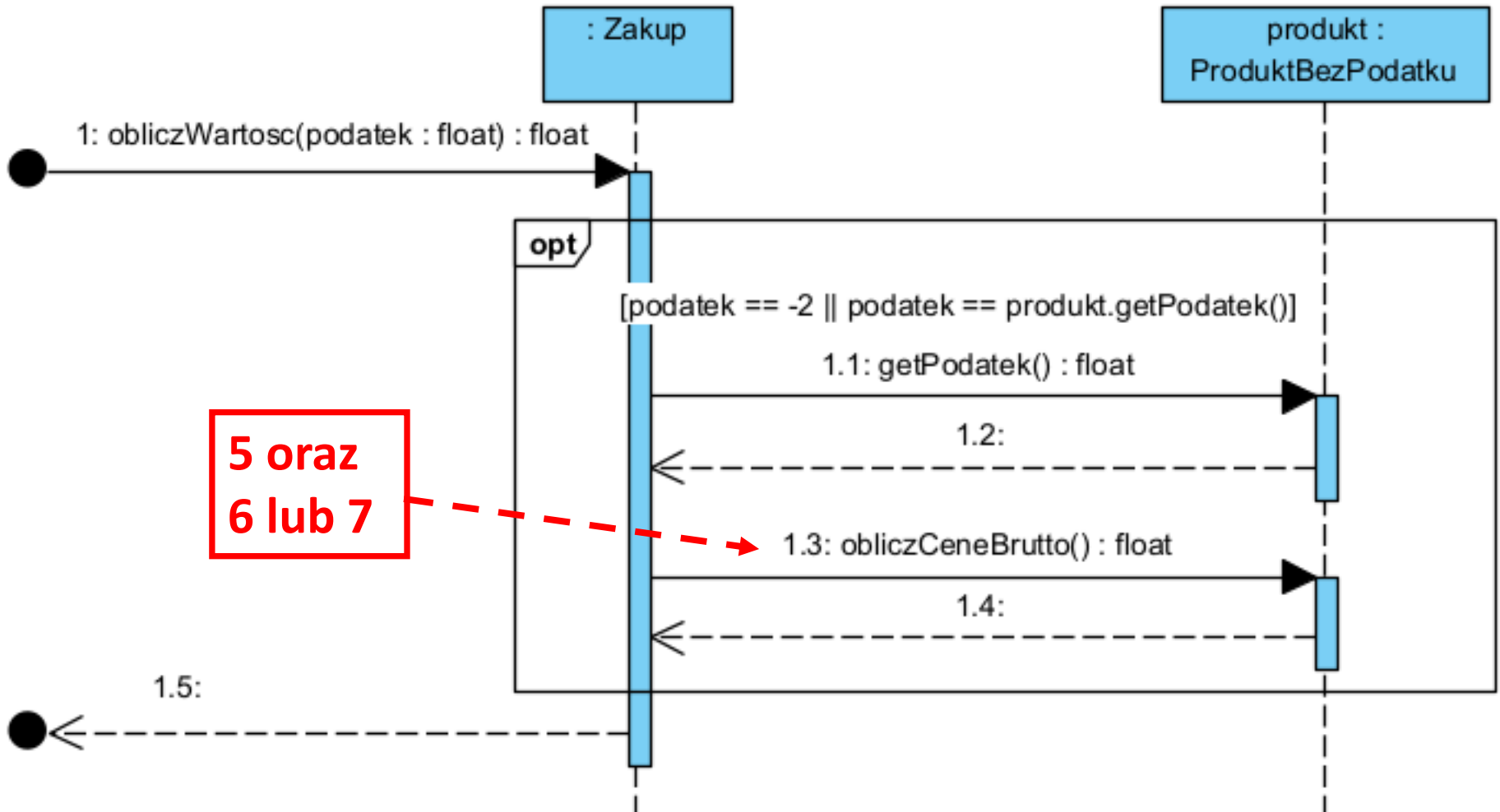
//Rachunek

2-a wersja z pętlą for

```
private List<Zakup> zakupy = new ArrayList<>();

public float obliczWartoscRachunku (int podatek)
{
    float suma=0;
    for (Zakup zakup:zakupy) {
        suma += zakup.obliczWartosc(podatek);
    }
    return suma;
}
```

(17) float obliczWartosc(int podatek)

5 oraz
6 lub 7

//Zakup

```
private ProduktBezPodatku produkt = null;
```

```
public float obliczWartosc (int podatek)
```

```
{
```

```
  if (podatek== -2 || podatek== produkt.getPodatek())
```

```
    return ilosc* produkt.obliczCeneBrutto();    // 1-a iteracja
```

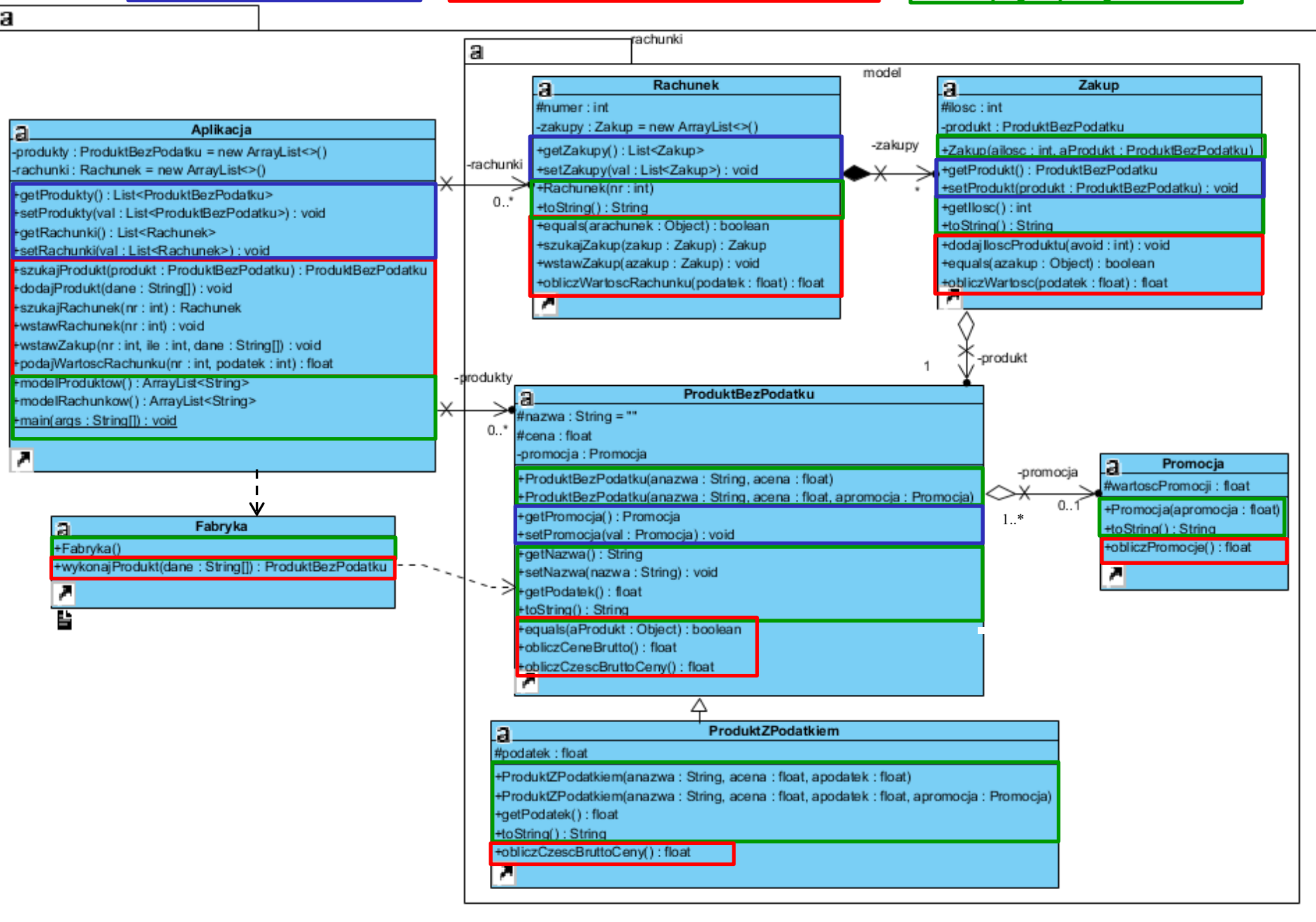
```
  return 0F;
```

```
}
```

Projekt powiązań

Metody przypadków użycia

Decyzja projektowa

**// Rachunek – zmiana kodu metody toString(),
// drukująca wartości rachunku w różnych kategoriach podatku**

```
public String toString()  
{  
    StringBuilder sb = new StringBuilder();  
    sb.append(" Rachunek : ");  
    sb.append(numer).append("\n");  
    for (Zakup zakup:Zakupy)  
        sb.append(zakup.toString()).append("\n");  
    sb.append("Wartosc zakupow 0: ").append(obliczWartoscRachunku(-1)).append("\n");  
    sb.append("Wartosc zakupow A: ").append(obliczWartoscRachunku(3)).append("\n");  
    sb.append("Wartosc zakupow B: ").append(obliczWartoscRachunku(7)).append("\n");  
    sb.append("Wartosc zakupow C: ").append(obliczWartoscRachunku(14)).append("\n");  
    sb.append("Wartosc zakupow D: ").append(obliczWartoscRachunku(22)).append("\n");  
    sb.append("Wartosc rachunku: ").append(obliczWartoscRachunku(-2)).append("\n");  
    return sb.toString();  
}
```

```
public static void main(String args[]) //kod metody main po implementacji
{ Aplikacja app=new Aplikacja(); //6-u przypadków użycia
  String dane1[]={"0","1","1"}; // identyczny jak po implementacji
  String dane2[]={"0","2","2"}; // 5-go przypadku użycia
  app.dodajProdukt(dane1);
  app.dodajProdukt(dane2);
  app.dodajProdukt(dane1);
  String dane3[]={"2","3","3","14"};
  String dane4[]={"2","4","4","22"};
  app.dodajProdukt(dane3);
  app.dodajProdukt(dane4);
  app.dodajProdukt(dane3);
  String dane5[]={"1","5","1","30"};
  String dane6[]={"1","6","2","5"};
  String dane7[]={"3","7","5.47","3","30"};
  String dane8[]={"3","8","12.46","7","50"};
  app.dodajProdukt(dane5);
  app.dodajProdukt(dane6);
  app.dodajProdukt(dane5);
  app.dodajProdukt(dane7);
  app.dodajProdukt(dane8);
  app.dodajProdukt(dane7);
  System.out.println("\nProdukty\n");
  System.out.println(app.modelProduktow());
```


//c.d. kodu metody main po implementacji przypadków użycia:

// Szukanie rachunku i Wstawianie nowego rachunku

app.wstawRachunek(1);

app.wstawRachunek(1);

app.wstawRachunek(2);

// Wstawianie nowego zakupu

app.wstawZakup(1, 1, dane1);

app.wstawZakup(1, 2, dane2);

app.wstawZakup(1, 1, dane3);

app.wstawZakup(1, 4, dane4);

app.wstawZakup(1, 1, dane5);

app.wstawZakup(2, 1, dane6);

app.wstawZakup(2, 3, dane7);

app.wstawZakup(2, 1, dane8);

app.wstawZakup(2, 4, dane2);

app.wstawZakup(2, 1, dane4);

app.wstawZakup(2, 1, dane6);

app.wstawZakup(2, 1, dane8);

System.out.println("\nRachunki\n");

System.out.println(app.modelRachunkow());

}

}

Produkty

```
[
nazwa : 1 cena : 1.0,
nazwa : 2 cena : 2.0,
nazwa : 3 cena : 3.42 podatek : 14.0,
nazwa : 4 cena : 4.88 podatek : 22.0,
nazwa : 5 cena : 0.7 promocja : 30.0,
nazwa : 6 cena : 0.9 promocja : 55.0,
nazwa : 7 cena : 3.9930997 promocja : 30.0 podatek : 3.0,
nazwa : 8 cena : 6.4479995 promocja : 55.0 podatek : 7.0]
```

Rachunki

```
[
Rachunek : 1
ilosc : 1 Produkt : nazwa : 1 cena : 1.0
ilosc : 2 Produkt : nazwa : 2 cena : 2.0
ilosc : 1 Produkt : nazwa : 3 cena : 3.42 podatek : 14.0
ilosc : 4 Produkt : nazwa : 4 cena : 4.88 podatek : 22.0
ilosc : 1 Produkt : nazwa : 5 cena : 0.7 promocja : 30.0
Wartosc zakupow 0: 5.7
Wartosc zakupow A: 0.0
Wartosc zakupow B: 0.0
Wartosc zakupow C: 3.42
Wartosc zakupow D: 19.52
Wartosc rachunku: 28.640001

Rachunek : 2
ilosc : 2 Produkt : nazwa : 6 cena : 0.9 promocja : 55.0
ilosc : 3 Produkt : nazwa : 7 cena : 3.9930997 promocja : 30.0 podatek : 3.0
ilosc : 2 Produkt : nazwa : 8 cena : 6.4479995 promocja : 55.0 podatek : 7.0
ilosc : 4 Produkt : nazwa : 2 cena : 2.0
ilosc : 1 Produkt : nazwa : 4 cena : 4.88 podatek : 22.0
Wartosc zakupow 0: 9.8
Wartosc zakupow A: 11.9793
Wartosc zakupow B: 12.895999
Wartosc zakupow C: 0.0
Wartosc zakupow D: 4.88
Wartosc rachunku: 39.5553
]
```

Diagramy klas, diagramy sekwencji

1. Diagramy sekwencji UML

<https://sparxsystems.com/resources/tutorials/uml2/sequence-diagram.html>

2. Przykłady diagramów sekwencji i klas – kontynuacja przykładu 2 z wykładu 2 i wykładu 3

3. Modelowanie zachowania obiektów za pomocą diagramów sekwencji i aktywności - porównanie

Diagram czynności przypadku użycia *Wstawianie nowego zakupu* (model przypadku użycia w warstwie biznesowej)

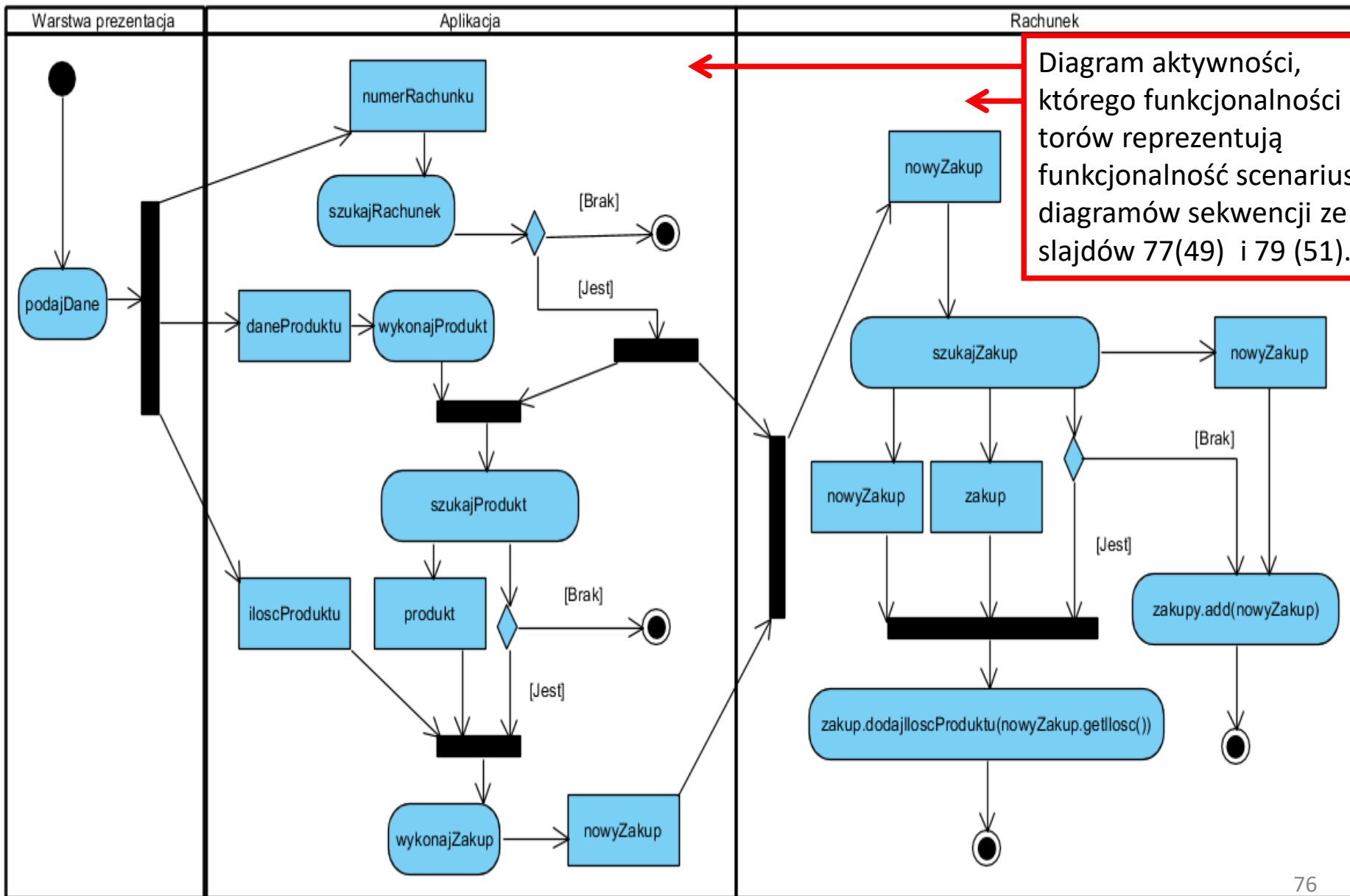
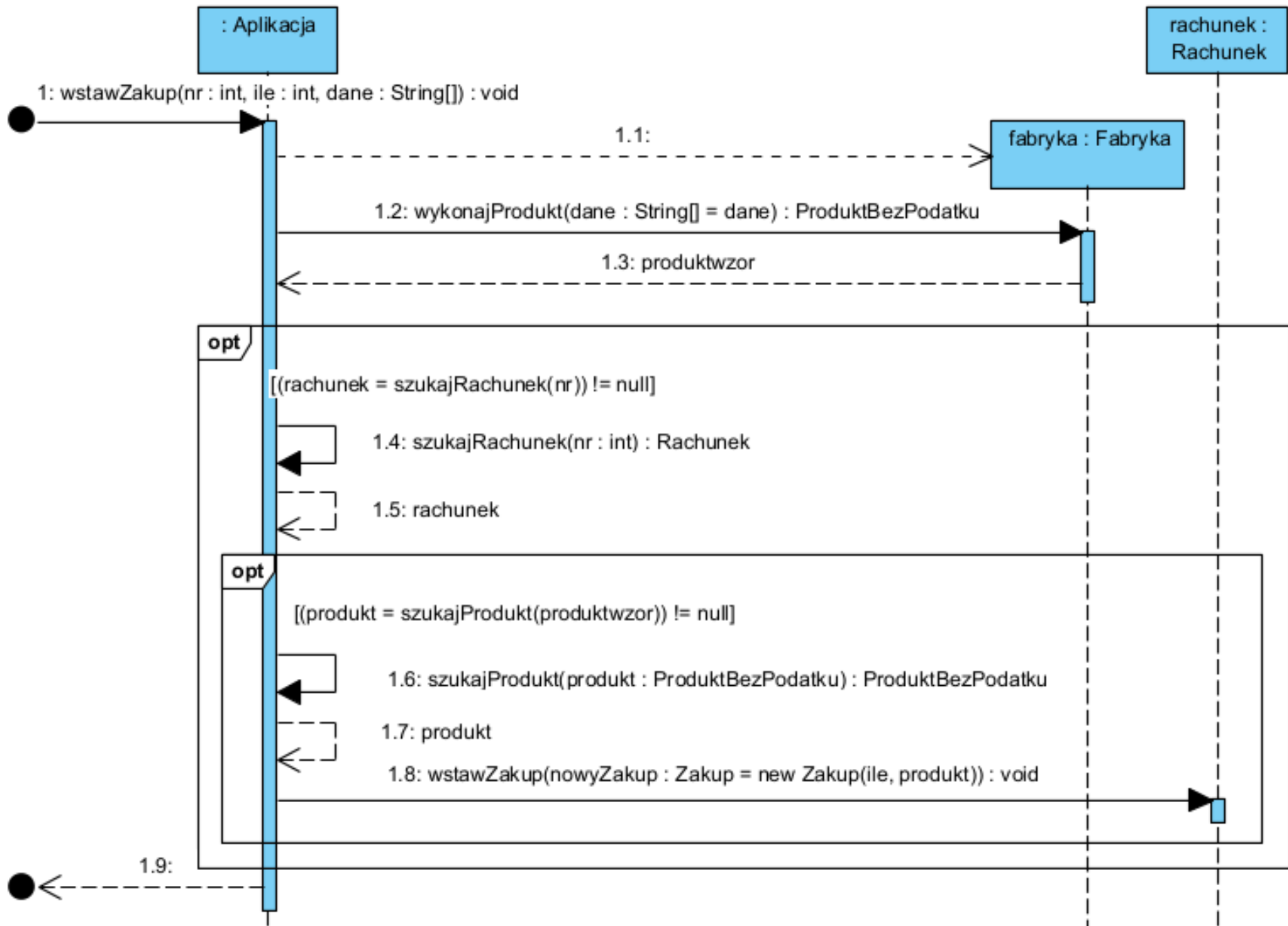

Diagram aktywności, którego funkcjonalności torów reprezentują funkcjonalność scenariuszy diagramów sekwencji ze slajdów 77(49) i 79 (51).

void wstawZakup (int nr, int ailosc, String dane[]) – scenariusz z toru Aplikacja

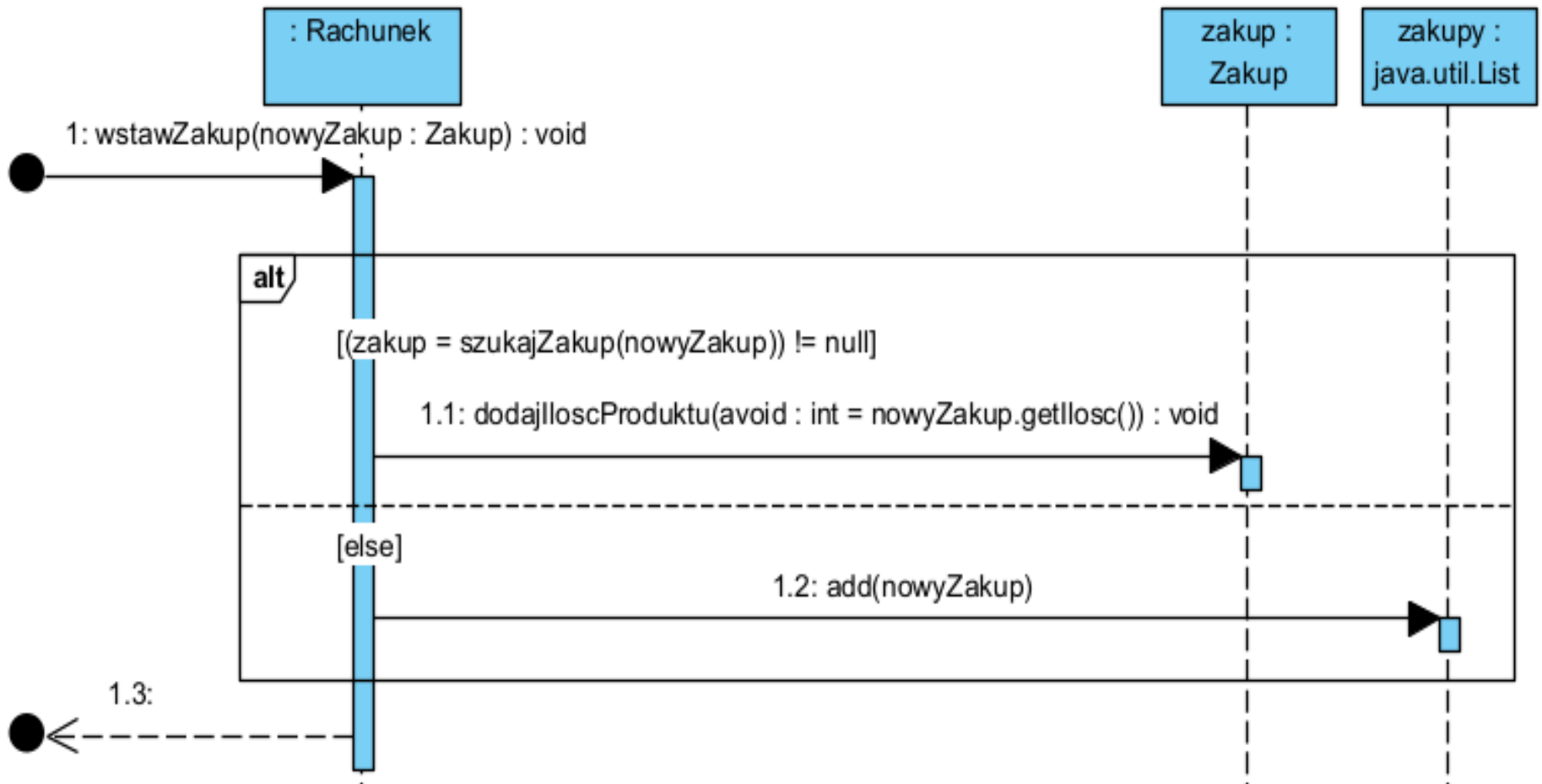

`void wstawZakup (int nr, int ailoc, String dane[])` – kod z toru Aplikacja

//Aplikacja

```
public void wstawZakup (int nr, int ile, String dane[])  
{  
    Rachunek rachunek;  
    Fabryka fabryka = new Fabryka();  
    ProduktBezPodatku produkt1 = fabryka.wykonajProdukt(dane);  
    if ((rachunek=szukajRachunek(nr)) != null)  
        if ((produkt1=szukajProdukt(produkt1)) != null)  
            rachunek.wstawZakup(new Zakup(ile, produkt1));  
}
```

void wstawZakup(Zakup azakup) – scenariusz z toru Rachunek

void wstawZakup(Zakup azakup) – kod z toru Rachunek

```
//Rachunek
```

```
private List<Zakup> zakupy = new ArrayList<>();
```

```
public void wstawZakup (Zakup azakup)
```

```
{
```

```
    Zakup zakup;
```

```
    if ((zakup = szukajZakup(azakup)) != null)
```

```
        zakup.dodajIloscProduktu(azakup.getIlosc());
```

```
    else
```

```
        zakupy.add(azakup);
```

```
}
```


Dziękuję za uwagę